Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

6 май, шанба, 1995 йил
Сотувда эркин нархда.
№ 87 (1089)

КЕЧА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

СУРАТДА: сессия залида.

С. ЗУФАРОВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

5 май куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси ўз ишини бошлади. Сессия ишида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов қатнашмоқда. Парламент ишида, шунингдек, республика ҳукумати иштирок этмоқда, унга хорижий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги элчихоналари, Ўзбекистон ва чет эл оммавий ахборот воситаларининг вакиллари таклиф қилинган.

Сессияни республика Олий Мажлисининг Раиси Э. Халилов очди.

Сессия қатнашчилари сессиялар оралиғида вафот этган депутат Усмон Мансуров хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ёдга олдилар.

Сессиянинг кун тартиби тасдиқланди ва унинг котибияти сайланди.

Депутатлар сессиянинг кун тартибидаги биринчи масала — Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтириш тўғрисидаги Референдум якунлари ҳақидаги ахборотни тингладилар. Бу ҳақда Референдумни ўтказувчи Марказий комиссия раиси Қ. Аҳмедов маъруза қилди.

Сессияда Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Президент ўз нутқида Референдум натижасига кўра 1997 йилдан 2000 йилгача узайтирилган президентлик ваколатлари муддатини давлат бошлиғи лавозимида бўлишлигининг иккинчи муддати деб ҳисоблаш тўғрисидаги масалани қўйди.

Олий Мажлис мазкур баёнотни муҳокама этиб, махсус қарор қабул қилди, ушбу қарор матбуотда эълон қилинмоқда.

Республика Бош вазирининг ҳукумат Олий Мажлис олдида ўз ваколатларини соқит қилиши хусусидаги аризаси муносабати билан Ўзбекистон Президентининг Вазирлар Маҳкамасининг таркиби тўғрисидаги Фармонини тасдиқлаш ҳақидаги масала кўриб чиқилди. Бу ҳақда Олий Мажлис Раиси Э. Халилов маъруза қилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг таркиби ҳақидаги Фармон тасдиқланди.

Депутатлар Олий Мажлиснинг иш тартиби лойиҳасини иккинчи ўқишда муҳокама қилдилар. Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б. Бугровнинг шу ҳақдаги маърузаси тингланди. Музокараларда депутатлардан А. Миржалилов, Ш. Зайнобиддинов, Ҳ. Ғойиббоев, Ф. Омонов сўзга чиқдилар. Парламент иш тартиби тасдиқланди.

Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов маърузаси бўйича Олий Мажлис қўмиталари ва комиссиялари тўғрисидаги низом қабул қилинди.

Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б. Шодиева таклифига биноан депутатлар қўмиталар таркибини тасдиқладилар.

Олий Мажлис республика Олий суди аъзолари ва Олий хўжалик судини сайлади. М. Абдусаломов Олий хўжалик судининг раиси этиб тасдиқланди.

Республика парламенти ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзА).

ВАТАН — САЖДАГОҲ КАБИ МУҚАДДАСДИР

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ассалому алайкум, муҳтарам депутатлар!

Қадрли дўстлар!

Бугун, баҳор фасли ҳаммага янги куч-қувват, ғайрат бағишлаб турган бир пайтда сизлар билан учрашаётганимдан ғоят мамнунман. Одамларимизнинг, халқимизнинг кайфияти хуш бўлса, шу жумладан, халқ вакиллари — депутатларимизнинг ҳам чеҳраси очиқ бўлса, бу ҳол олдимиздаги улкан ва мураккаб муаммоларни ечишда, вазифаларни адо этишда бизга мадад берувчи куч бўлиши шубҳасиз.

Мен бугун сизларнинг диққат-эътиборингизни асосан иккита масалага қаратмоқчиман:

Биринчи масала. Мамлакатимизда ўтказилган умумхалқ Референдуми муносабати билан баъзи бир фикр-мулоҳазаларимни сиз, муҳтарам халқ вакиллари билан ўртоқлашмоқчиман.

Иккинчи масала. Ушбу сессиянинг тарихий сана — фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 50 йиллиги арафасида ўтказилаётганини назарда тутиб, бу борадаги фикрларимни билдирмоқчиман.

Ҳаммангизга маълум, март ойининг охирида ўтказилган умумхалқ Референдуми давлатимиз ҳаётида тарихий воқеа бўлди.

Референдумнинг якунлари сизларга яхши маълум.

Бу тўғрида Марказий сайлов комиссиясининг раиси Қудратилла Аҳмедов ҳам батафсил ахборот бериб ўтди.

Лекин, бугунги фурсатдан фойдаланиб, Референдум ҳақида гапирар эканмиз, баъзи бир муҳим масалаларга тўхталиб, уларни яна бир бор аниқлаб олишимиз зарур деб ўйлайман.

Авваломбор:

Референдумнинг асосий вазифаси нимадан иборат эди? Уни ўтказишдан кўзда тутилган мақсад нима эди?

Референдумнинг якун-натижалари нимани кўрсатди? Ва биз бу якунлардан қандай хулоса чиқаришимиз даркор?

Биринчидан: Референдум, ҳаётимизнинг асосий қонуни бўлмиш Конституциямиз асосида, содда қилиб айтганда, умумхалқ маслаҳати тарзида ўтказилган тадбир бўлиб, умумдавлат аҳамиятига молик саволга халқимизнинг, сайловчиларимизнинг жавобини аниқлаш **мақсадида** ўтказилди.

Бошқача айтганда, Референдум воситасида **Президент ва парламентнинг ваколат муддатларини мувофиқлаштириш, қонунчилик ва ижроия ҳокимияти тармоқларининг,** керак бўлса, **бутун халқнинг фаолият бирлигини таъминлаш** масаласида сайловчиларимизнинг муносабатини, фикрини билиш мақсад қилиб қўйилган эди.

Яна бир бор шуни такрорлаб айтиш кераки, бугунги кунда Ўзбекистонда сиёсий тизим тикланаётган, ҳокимият турли тармоқларининг фаолияти шаклланаётган масъулиятли бир пайтда уларнинг ҳаракатларини бир-бирига уйғунлаштириш, **улар ўртасидаги номутаносибликни бартараф этиш, келгусида низо-адоватларга олиб келиши мумкин бўлган ҳолатларга чек қўйиш** — буларнинг ҳаммаси бугунги ва эртанги ҳаётимизнинг ҳал қилувчи масалалари эканини аксарият жамоатчилигимиз, халқимиз тўғри тушунади, яхши англайди.

Агар биз ҳокимият турли тармоқлари ўртасидаги номутаносибликка бепарво қарасак, мана шундай иллатларнинг томир отиб кетишига йўл қўйиб берган бўламиз. Бу эса охир-оқибатда сиёсий ҳаётимизнинг соғлом муҳитига, унинг демократик пойдеворига салбий таъсир кўрсатиши муқаррар. Буни ҳаммамиз бошқа давлатларнинг мисолида яққол кўриб турибмиз.

Узоққа бормасдан ўзимизнинг қўшни, ўзини демократик ҳисоблаётган давлатлар мисолида бундай қарама-қаршилик нимага олиб келганини, баъзи давлатлар эса замбарак остида, ўққа тутиб, қонуний парламентларини тарқатиб юборганларида кўриш мумкин.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ТАРКИБИ ҲАҚИДА

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 98-моддасига мувофиқ янги сайланган Олий Мажлис олдида ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилганлиги муносабати билан Вазирлар Маҳкамаси қуйидаги таркибда тузилсин:

Муталов Абдулҳошим — Ўзбекистон Республикаси Бош вазири

Жўрабеков Исмоил Ҳакимович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари

Пайгин Юрий Федорович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари

Саидқосимов Саидмухтор Саидғозиевич — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари

Султонов Ўткир Тўхтамуродович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ташқи иқтисодий алоқалар вазири

Усмонов Мираброр Зуфарович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари

Чжен Виктор Анатольевич — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон Республикаси давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш Давлат қўмитасининг раиси

Юнусов Рустам Расулович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари

Ҳамидов Бахтиёр Султонович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Молия вазири

Ҳаққулов Қайим Жалилович — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Нефть ва газ саноати миллий корпорацияси бошқарувининг раиси

Ғуломова Дилбар Мухаммадхоновна — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси раиси

Алматов Зокиржон — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири

Аҳмедов Рустам Ўрмонович — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазири

Мардиев Алишер Мардиевич — Ўзбекистон Республикаси Адлия вазири

Комилов Абдулазиз Хафизович — Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири

Отаев Валерий Йўлдошевич — Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазири

Ҳусанов Расулмат — Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазири

Гиниятуллин Рим Абдулович — Ўзбекистон Республикаси Мелиорация ва сув хўжалиги вазири

Раҳимов Комилжон — Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазири

Йўлдошев Жўра Ғаниевич — Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазири

Салимов Оқил Умурзоқович — Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири

Ҳайитбоев Эркин Қаҳҳорович — Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазири

Каримов Шавкат Иброҳимович — Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири

Умурзоқов Баҳодир Ҳамидович — Ўзбекистон Республикаси Ижтимоий таъминот вазири

Обидов Оқилжон — Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазири

Михайлов Виктор Константинович — Ўзбекистон Республикаси Коммунал хизмат кўрсатиш вазири

Гатаулин Шамил Қодирович — Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси раиси

Набиев Тўлаган — Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси раиси

Шоёқубов Тўлқин — Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси раиси

Рўзиев Собиржон Собитович — Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси

Хабибуллаев Пўлат Қирғизбоевич — Ўзбекистон Республикаси Давлат фан ва техника қўмитаси раиси

Шоғуломов Рустам Шомуродович — Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раиси

Ахмадбоев Акрам Ғуломович — Ўзбекистон Республикаси саноатда ва кончиликда ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилиш Давлат қўмитаси раиси

Хоназаров Абдушукур Абдуҳалилович — Ўзбекистон Республикаси Давлат ўрмон қўмитаси раиси

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 98-моддасига мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси Вазирлар Маҳкамаси таркибига ўз лавозими бўйича киради.

2. Мазкур Фармон Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тасдиғига киритилсин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Президенти И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1995 йил 26 апрель.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси таркиби тўғрисидаги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 98-моддасига биноан Вазирлар Маҳкамаси Олий Мажлис олдида ўз ваколатларини зиммасидан соқит этиши тўғрисидаги аризаси қаноатлантирилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси таркиби тўғрисида»ги 1995 йил 26 апрелдаги Фармони тасдиқлансин.

**Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
Раиси Э. ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
1995 йил 5 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтириш тўғрисидаги Референдум якунларига доир ахборот ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтириш тўғрисидаги масала юзасидан умумхалқ овоз бериши якунлари ҳақида Референдумни ўтказувчи марказий комиссия раиси Қ. А. Аҳмедовнинг ахборотини эшитиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Референдумни ўтказувчи марказий комиссия раиси Қ. А. Аҳмедовнинг ахбороти маълумот учун қабул қилинсин.

2. Таъкидлаб ўтилсинки, Референдум натижалари фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовга юксак ишончидан, унинг раҳбарлиги остида ўтказилаётган давлат мустақиллиги ва хавфсизлигини таъминлашга, мамлакатда демократия ва ҳуқуқни янада ривожлантириш, фуқаролар жамиятини қарор топтириш, бозор муносабатларига ўтиш, халқнинг маънавий янгиланиши, барқарорлик ва ижтимоий тотувликни мустаҳкамлашга қаратилган ички ва ташқи сиёсат, сиёсий ва иқтисодий ислоҳотлар йўлини бутун халқ қўллаб-қувватлаётганлигидан далолат беради.

**Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
Раиси Э. ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
1995 йил 5 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Референдум орқали узайтирилган ўз ваколатларини Президентлик лавозимида бўлишининг иккинчи муддати деб эътироф этиш тўғрисидаги баёноти ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Президенти Референдум орқали 1997 йилдан 2000 йилгача узайтирилган ўз ваколатларини давлат раҳбари лавозимида бўлишининг иккинчи муддати деб эътироф этиш тўғрисида қўйган масалани қараб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Таъкидлаб ўтилсинки, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 9-моддасига ҳамда Референдум тўғрисидаги Қонуннинг 1-моддасига мувофиқ умумхалқ овоз бериши йўли билан қабул қилинган қарорлар олий юридик кучга эга бўлади. Референдум орқали Ўзбекистон Республикаси Президентининг ваколатлари 1997 йилдан 2000 йилгача узайтирилган муддатни унинг давлат раҳбари лавозимида бўлишининг иккинчи муддати деб эътироф этиш тўғрисидаги таклиф Референдумга киритилган масаладан чиқиб кетади ҳамда Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ўзгартиш киритишни тақозо этади.

2. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 128-моддасига мувофиқ ҳамда 90-моддасига амал қилиб, сайловчиларнинг ушбу масала хусусидаги фикрлари ўрганиб чиқилсин ҳамда таклифлар Олий Мажлис Кенгашига киритилсин. Шу мақсадда иловага мувофиқ таркибдаги комиссия тасдиқлансин.

3. Комиссия ўрганиб чиқилган материалларни белгиланган тартибда умумлаштирсин ва Олий Мажлисга маълум қилсин.

**Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
Раиси Э. ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
1995 йил 5 май.

ОЛИЙ МАЖЛИСНИНГ 1995 ЙИЛ 5 МАЙДАГИ ҚАРОРИГА ИЛОВА

КОМИССИЯ ТАРКИБИ

1. Халилов Эркин Ҳамдамович — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси (комиссия раиси)
2. Ғуломова Дилбар Муҳаммадхоновна — Бош вазир ўринбосари, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитасининг раиси
3. Рапиғалиев Бургутали — Наманган вилояти ҳокими
4. Усмонов Соиб — уруш ва меҳнат фахрийлари Қашқадарё вилоят кенгашининг раиси
5. Эшонов Баҳодир Отабоевич — Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси
6. Дониёров Улуғбек Худойбердиевич — «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий кенгашининг котиби
7. Бобоев Ҳалимбой — Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва ижтимоий қурилиш академиясининг проректори
8. Исмоилов Нурдинжон Мўйдинхонович — Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари
9. Ҳамидов Ҳусниддин — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими Адабиёт ва тиллар институти шўъбасининг мудири

ВАТАН — САЖДАГОҲ КАБИ МУҚАДДАСДИР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бугун Референдумнинг якунлари ҳақида фикр юритар эканмиз, кўпдан-кўп одамлар, дипломатик корпус вакиллари, дўсту биродарларимиз, рақибу мухолифларимиз унинг натижаларини турлича тахмин қилганликларини айтиб ўтиш лозим. Лекин Референдумнинг натижалари ҳар қандай фараз ва тахминлардан ҳам зиёда бўлди.

Бир қанча шарҳловчилар Референдум натижаларини менинг шахсий муваффақиятим сифатида талқин қилдилар. Аммо бу ўринда барчамизга аён бўлиши керакки, сайловчилар Президентнинг шахсига эмас, аввало, мамлакатимизнинг сиёсий ва иқтисодий ҳаётида содир бўлаётган ўзгаришларга, Президент ва ҳукумат ўтказаётган сиёсатга ўз муносабатларини билдирдилар.

Ҳурматли депутатлар!

Энди Референдум якуни, унинг натижалари ҳақида икки оғиз айтиб ўтмоқчиман.

Биринчи бор тарихимизда ўтказилган умумхалқ овоз бериши, Умумхалқ маслаҳати нимани кўрсатди?

Референдум, аввалaмбор, халқимизнинг томир-томири, қон-қонида бўлган **бағрикенглик, олижаноблик** каби юксак фазилатларни, халқимизнинг **эътиқоди баландлигини, онги кенглигини** яна бир бор тасдиқлаб берди.

Одамларимизнинг асли томир-ўзаги бақувват бўлиб, уларнинг **руҳий-маънавий яқинлиги, аҳиллиги, меҳр-оқибатлилиги** яна бир карра намоён бўлди.

Шу билан бирга Референдум олиб борилаётган сиёсатга, **танлаган йўлимизга фуқаролар ишончининг нақадар мустаҳкамлигини намойиш этди. У бошидан катта-катта қийинчиликлар, етишмовчиликлар, азоб-уқубатларни кечириб турган халқимизнинг машаққатларга мардона бардош бериб, келажакка умид ва ишонч билан яшаётганини ифода қилди.**

Тўқсон тўққиз фоиздан зиёд сайловчиларнинг Референдумда иштирок этгани ва қўйилган саволга ижобий муносабат билдирганини бошқа сабаблар билан изоҳлаб бўлмайди. **Бунинг илдизи бизнинг ўзлигимизда, халқимизга муносиб улуғ фазилатларда, унинг олижаноблигида деб биламан.**

Яна қайтариб айтмоқчиман. Гап менинг шахсимда эмас.

Ишончим комилки, агар менинг ўрнимда бошқа одам етакчи раҳбар бўлиб, бугун юртимизда олиб борилаётган сиёсатни бошқарса, одамларга мана шундай муносабатда бўлса, қалбини, ҳаётини одамларга бағишласа, у ҳам худди шундай ишонч ва ҳурматга сазовор бўлур эди.

Референдумнинг натижасини мен халқимга қилган озми-кўпми хизматларимнинг жавоби деб биламан. Чуқур мамнуният билан айтмоқчиман: **агар бу дунёда чексиз ишонч ва юксак ҳурмат-эътиборга сазовор бирор одам бўлса, мен — ўша, кечаю кундуз халқимнинг бахтини, иқболини тилаб худога минг шукроналар айтиб юрган инсонман.**

Қадрли дўстлар, биродарлар!

Яхши биламанки, бундай юксак ишонч мен учун хайр-эҳсон эмас, аввалaмбор улкан масъулият, оғир мажбурият, шарафли ваколатдир.

Референдумнинг якуни — парламентга, Президентга, барча ҳокимият органларига халқ ишончининг сиёсий белгиси, нишонидир.

Референдумнинг якуни танлаган йўлимизнинг тўғрилиги, демократик жамият қураётган давлатнинг туб ислоҳотларни чуқурлаштириш ва охирига етказиш юзасидан сиёсий мандатидир, белгисидир.

Албатта, Референдум натижаларини баҳолашда бошқача кўз билан қараётганлар ҳам йўқ эмас. Ҳеч қачон бундай кунларга, натижаларга етолмайдиган айрим сиёсий гуруҳ ва доиралар унинг ҳам сиёсий, ҳам маънавий аҳамиятини пасайтиришга ўринмоқдалар.

Бизни кўролмайдиган, истиқболимизга ҳасад кўзи билан қарайдиганлар турли найранг ва усуллар билан Референдум натижаларини камситиш ва шубҳа остига олишга интилмоқдалар.

Шу борада яна бир фикрни билдириш ўринли деб ўйлайман. Гап шундаки, Референдум натижасида ўзини доҳий санаб юрган, мансабпараст, амалпараст айрим кимсаларнинг ҳам умидлари чиппакка чиқиб, ҳафсаласи пир бўлганлиги муқаррар.

Азиз дўстлар!

Биз Референдумдан чиқариладиган хулосалар ҳақида тўхталар эканмиз, биринчи ва энг асосий хулоса шуки, юртимизда тинч-тотув, осойишта меҳнат учун вужудга келган шароитни чиндан ҳам қадрлаш ва англашимиз ҳақида гапиришимиз лозим.

Референдум натижаларига суяниб, олиб бораётган сиёсатимизни яна бир бор танқидий таҳлил қилиб, олдимизда турган мақсадларга тезроқ етказадиган, аввалaмбор, халқимизнинг аҳволини енгиллаштирадиган дастурларни кўриб чиқишимиз керак, деб ўйлайман.

Мамлакатимиз ижтимоий ҳаётида янги давр бошланмоқда. Кўппартиявийлик асосида сайланган парламент фаолият кўрсатмоқда. Жамиятнинг турли табақалари манфаатларини ифода этувчи партиялар аста-секин ўзлигини англамоқда ва кучга кирмоқда. Улар ўз дастурини халққа етказишга, сафларини мустаҳкамлаб, сиёсий тажриба орттиришга интилмоқда. Бу ҳам ҳаётимизнинг янги қирралари, янги саҳифаларидир.

Мана шундай шароитда юртимиз тақдири, келажагимиз учун ишонч ва қатъият билан курашадиган барча кучларни бирлаштирувчи, кимнинг қайси сиёсий куч ёки партия тарафдори бўлишидан қатъи назар — уларнинг интилишини яқинлаштирувчи нуқталарни топа билиш муҳим аҳамиятта эга. Бу — бугунги куннинг долзарб ва муҳим вазифаларидан биридир.

Халқимизни бирлаштирадиган, кўтарадиган, улуғ мақсадларга чорлайдиган ғояларни аслида оддий сўзлар билан ифодалаш мумкин.

Улар нималардан иборат?

Авваломбор, сохта обрў топишга уриниш, уруғчилик, гуруҳчилик, маҳаллийчилик, ошна-оғайнигарчилик, нафс балосидан халос бўлиб, барча куч-қувватимизни, саъй-ҳаракатимизни, худо ато этган ақл-заковатимизни юртимизда тинчлик, осойишталик, барқарорликни сақлашга жалб қилайлик.

Мустақиллигимизни, давлатчилигимизни мустаҳкамлаш учун, иқтисодиётимизнинг истиқболи, эркин бозор йўлини изчил давом эттириш учун курашайлик.

Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, унинг фаровон ҳаётини, ҳар бир оиланинг тўкин-сочин дастурхонини таъминлашга шароит яратайлик.

Келажагимизни, давлатимиз, юртимиз тинчлигини, унинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш, ёмон кўзлардан асраш ишига ўзимизни бахшида этайлик.

Қани айтинглар, қадрли дўстлар, юртдошлар, **диёримизда яшаётган ҳар бир инсон, ким бўлишидан қатъи назар, шу заминда вояга етган, унинг сувини ичган, нонини еган, тузини тотган ватанпарвар, ҳар қандай сиёсий куч — шундай муқаддас мақсадлардан ортиқ яна нимани исташи мумкин?**

Ҳурматли дўстлар!

Дунёнинг кўпдан-кўп давлатлари, халқаро иқтисодий-молиявий ташкилотлар мамлакатимизга амалий ёрдам бермоқдалар, юртимизда бўлаётган ижобий ўзгаришларга — ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий ислоҳотларга катта қизиқиш ва ишонч билан қарамоқдалар.

Бўлиб ўтган Референдум узоқ-яқин қўшниларимиз орасида, умумжаҳон миқёсида давлатимизнинг обрўйига обрў, халқимиз ҳурматига ҳурмат қўшди.

Давлатимизга, жамиятимизга билдирилаётган мана шундай ҳурмат-эҳтиромни янада мустаҳкамлаш учун тағин бир жиддий масала борки, уни ижобий ечишда сизлардан, муҳтарам депутатлар, ёрдам сўрамоқчиман.

Яъни: бўлиб ўтган Референдум натижасини, барча одамларимиз қўллаб-қувватлаган Президент ваколатлари муддатини 1997 йилдан 2000 йилгача узайтириш масаласини иккинчи президентлик муддати деб ҳисоблаб тасдиқлашингизни сўрайман.

Бу таклиф ҳақида, албатта, хабарингиз бор, деб ўйлайман. Шу масалани ижобий ечиб, ҳал қилиб олсак — буни ҳаммамиз тўғри англаб олишимиз керак — бундай қарор Ўзбекистонимизнинг демократик йўлдан дадил қадам қўяётганининг ва демократик нормаларни ҳурмат қилиб иш тутаётганининг яққол тасдиғи бўлур эди. Бундай қарор, албатта, Ўзбекистон обрў-эътиборини, салоҳиятини янада оширишга хизмат қилар эди.

Яна бир бор сиз халқ ноибларининг эътиборини шу масалага жалб қилиб, менинг таклифимни қўллаб-қувватлашингизни илтимос қиламан.

Қадрли депутатлар!

Шу кунларда тараққийпарвар жаҳон жамоатчилиги улкан тарихий сана арафасида турибди. Икки-уч кундан сўнг фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 50 йиллиги халқаро миқёсда нишонланади.

Шу муносабат билан, аввало, юртимиздаги барча уруш қатнашчиларини, инсониятни фашизм балосидан асраб қолишга катта ҳисса қўшган **отахон ва онахонларимизни шу улуғ айём билан чин дилдан қутлайман, уларга сиҳат-саломатлик, бардамлик, хуш кайфият тилайман!**

Бугун биз Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллаётгани ҳақида сўзлар эканмиз, юртимиз фарзандларининг фашизмга қарши урушда кўрсатган мардлик ва қаҳрамонликларини алоҳида таъкидлаб ўтишимиз зарур.

Бу хусусда, назаримда, ушбу рақамлар энг ёрқин далил бўла олади.

Иккинчи жаҳон урушига юртимиздан **1 миллион 433230** киши сафарбар бўлган. Бир қараганда, бугун, мамлакатимиз аҳолиси **23 миллионга** етган пайтда бу рақам унча катта туюлмаслиги мумкин.

Аммо, биродарлар, аввало, **урушга битта одам кетса ҳам катта мусибатдир.** Қолаверса, **1941** йилда Ўзбекистон аҳолиси бор-йўғи **6,5 миллион** киши эканини эсласак, республика халқи бошига тушган синовнинг нақадар катта экани яққол кўринади. Агар аҳолининг ярмини болалар ва кексалар ташкил этишини ҳисобга олсак, яроқли одамларимизнинг **50-60 фоизи** урушга кетгани аён бўлади.

Улардан **263005** киши ҳалок бўлган. **132670** киши бедарак йўқолган, **60452** киши ўз ўлкасига ногирон бўлиб қайтган.

Бу машъум уруш туфайли энг камида **тўрт юз минг оила** бевосита айрилиқ азобига дучор бўлган. Қариндош-уруғларни ҳисобласак, бутун мамлакат аҳолиси мотам либосини кийган.

То ҳаёт эканмиз, уларнинг жасорати, ўчмас хотираси олдида, оилалари, фарзандлари олдида таъзим қиламиз, бош эгамиз.

Азиз биродарлар, Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган барча юртдошларимиз хотираси учун, ўрнингиздан туриб бир дақиқа сукут сақлашингизни сўрайман.

Муҳтарам юртдошлар!

Мамлакат ичкарисида уруш йилларида меҳнат қилган юз минглаб ватандошларимиз чеккан заҳматларни, **кексаю ёш оналаримиз, опа-сингилларимиз қиш қаҳратонида дийдираб, саратон оловида ёниб, ўзи емасдан, ўзи киймасдан топган насибасини фронтга жўнатганини,** азоб-уқубатлар чекиб, фидойилик кўрсатганини эсдан чиқариб бўладими?!

Ўша оғир йилларда, бир бурда нон танқис бўлган йилларда, Ўзбекистон уруш туфайли уй-жойсиз қолган минглаб оилаларга бошпана берди, нон берди, қанчадан-қанча етим-есирларнинг бошини силади. Халқимизнинг инсонпарварлик ва олижаноблик фазилатлари тилларда достон бўлди.

Азиз дўстлар!

Охирги йиллар тарихи, бошимиздан кечган не-не сиёсий ўйинлар, номусини, виждонини йўқотган ҳар хил янги чиққан «доҳий»ларнинг ватан уруши ҳақидаги васвасалари, бўҳтонлари ва чиқишлари аҳолимизнинг, ўзбек халқининг **ҳаққонийликка, ҳақиқатга** ишончини ҳеч қачон сўндира олган эмас.

Такрорлаб айтаман: Иккинчи жаҳон урушига қандай қаралмасин, бу уруш қайси ғоя остида ва кимнинг изми билан олиб борилган бўлмасин, ўз ватани, эл-юртининг ёруғ келажаги, беғубор осмони учун жанг майдонларида ҳалок бўлганларни, ўз умрларини бевақт хазон қилган инсонларни доимо ёдда сақлаймиз.

Бу аччиқ, лекин олий ҳақиқатни унутишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ ва бунга йўл ҳам бермаймиз.

Уруш йиллари — Ўзбекистон тарихининг узвий бир қисми. Биз тарихимиздан бирор саҳифани ҳам олиб ташлаймиз. Бу тарих — бизники, уни унутишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Ўша қийин кезларда халқимиз бошқа халқлар билан бир қаторда туриб, фашизм балосини даф этишга муносиб ва салмоқли ҳисса қўшганини ҳар доим катта фахр ва ғурур билан айтамиз, намоён қиламиз.

Бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Уруш даври воқеаларини, жангчиларимизнинг жасоратини таҳлил этишда ва таърифлашда ҳам мафкурабозликни, баландпарвоз гапларни, дабдабали шиорларни камайтириб, умри эрта хазон бўлган оталаримиз, акаларимиз хотираси олдида изтироб билан бош эгиб, уларнинг жасоратини фахр билан эслаб, аввалaмбор, ҳалок бўлганларнинг оилаларига ғамхўрлик қилиш, бугун ҳаёт бўлган собиқ жангчиларга фақат тасаннолар айтиш билан чекланиб қолмасдан, уларга амалий ёрдам бериш — биз учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Ҳаммангиз яхши биласиз: мамлакат раҳбарияти уруш қатнашчиларининг иззат-икромига етиш, ҳозирги мураккаб ўтиш даврида уларни ёлғизлатиб, кўнглини чўктириб қўймаслик учун катта ишларни амалга оширмоқда.

Мен бу борадаги қилинган ишларни такрорлаб ўтирмоқчи эмасман. Лекин бошқа айрим давлатларнинг раҳбарларига ўхшаб, фахрийларимиз, ветеранларимиз учун қилган ишларимизни такрор ва такрор кўз-кўз қилмасдан, бошқалар билан солиштирмасдан, бугун биз — Ўзбекистон раҳбарияти, ҳукумати улар олдида доимо қарздор эканини изҳор этмоқчиман.

Бугун биз бу мўътабар инсонлар сиймосида ва асрлар давомида юртимизнинг чинакам озодлиги орзусида қурбон бўлганлар мисолида — илоҳим, **уларнинг арвоҳлари шод бўлсин!** — Ватанни ардоқлаш, уни ёмон кўзлардан ва ҳаракатлардан асрабавайлаш, ҳимоялаш, керак бўлса, она юртимиз учун жонимизни ҳам фидо қилишдек буюк инсоний фазилатни ўрганмоғимиз лозим.

Миллий истиқлолимизнинг оташин курашчиларидан бири Абдурауф Фитрат бир шеърида «Ватан — саждагоҳимдир» деган фикрни баён қилади.

Чиндан ҳам, **ватан туйғуси, ватан тушунчаси** биз учун саждагоҳдай муқаддас, саждагоҳдай пок ва улуғ бўлмоғи керак.

Биз она Ўзбекистон истиқлолини, унинг шаъну шавкатини қандай ҳимоя этишни ота-боболаримиздан мерос қилиб олишимиз ва унинг ҳимоясига ҳамиша тайёр турмоғимиз даркор.

Улуғ аждодларимиздан муқаддас мерос бўлиб келаётган ватанга муҳаббат туйғуси, фарзандларимиз, бугунги ва келажак авлодларимиз учун чинакам **эътиқодга,** чинакам **ақидага** айлансин.

Шундан кейин сизу биз бу дунёдан армонсиз ўтишга ҳаққимиз бўлади, деб ўйлайман. Миллий ғурур, миллий ифтихори баланд миллатни енгиб бўлмайди.

Ҳурматли дўстлар!

Собиқ СССР ўрнидаги ва яқин атрофимиздаги юзага келган ўта мураккаб вазият бугунги кунда биздан дунё миқёсида пухта ўйланган ташқи ва ички сиёсат олиб боришни тақозо этади.

Биринчи галда, ўз юртимизда ва минтақамизда ҳар томонлама барқарорликни таъминлашни, тинчлигимизни бузишга қаратилган ёвуз ҳаракатларнинг олдини олишни талаб қилади.

Олий Мажлиснинг биринчи сессиясида Ўзбекистон Республикасининг миллий хавфсизлик, минтақавий хавфсизлик борасидаги асосий тамойиллар ва шу принциплар юзасидан дунё ҳамжамияти олдида олға сурган ташаббусларимизнинг мазмун-моҳияти кенг баён қилинган эди.

Бугун олдинги сессияда баён этилган фикрларни чуқурлаштирган ҳолда, сиз муҳтарам ноибларнинг диққатингизни Марказий Осиё минтақасидаги давлатларнинг — Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Қозоғистон ва Ўзбекистоннинг ўзаро алоқалари ва ўзаро ҳамкорлигини янада ривожлантириш масаласига жалб этмоқчиман.

Биз — бешта қудратли шохи бирлашиб кетган улкан чинорни минтақамиз белгиси, рамзи қилиб танлаганимизда катта маъно бор.

Бизнинг — Тожик, Туркман, Қирғиз, Қозоқ ва Ўзбекларнинг — тарихий бирлигимиз, маънавий бирлигимиз, маданий бирлигимиз, диний бирлигимиз, бир сўз билан айтганда, чинакам инсоний бирлигимиз ҳақида кўп гапиришнинг ҳожати йўқ.

Фалакнинг гардиши билан бугун қайси шахс минтақадаги қайси давлат жиловини қўлда тутиб турган бўлишидан қатъи назар, халқларимизнинг азалий бирлиги ва бир-бирига интилиши ҳар бир уйда, ҳар бир оилада, ҳар бир қишлоқда ва ҳар бир шаҳарда яққол сезилади. Минтақа бирлиги туйғуси нафақат маҳаллий халқ вакилларининг, балки бу гўзал заминни она ватан деб қабул этган рус, украин, белорус, татар, корейс, яҳудий ва бошқаларнинг қалбидан ҳам муносиб ўрин олгандир.

Менинг бунга ишончим комил.

Кўпчилик одамлар, жамоатчилигимиз бир нарсага эътибор берган бўлса керак.

Биз, Марказий Осиё давлатларининг раҳбарлари ва сиёсатчилари, халқларимизнинг тарихий бирлиги ҳақида жуда кўп баёнот берамиз, лекин — гапнинг очиғи, — кўпинча ишимиз қуруқ баёнотлардан нарига, минг афсуски, ўтмаяпти.

Азиз юртдошлар!

Тасаввур қилингки, ота юртимиз Туркистон — катта бир уй, буюк бир рўзғор, буюк бир оила. Бу оила фарзандлари қанчалик яқин ва аҳил бўлса, рўзғор ҳам шунчалик обод ва тўкин бўлади.

Бундан чиқадиган хулоса: Марказий Осиё минтақасида ҳам иқтисодий, ҳам маънавий, ҳам сиёсий жиҳатдан ягона муҳит ташкил қилиш — бугунги куннинг энг долзарб масаласидир.

Бугун кенг жамоатчилик вакиллари, биринчи навбатда ижодкор зиёлилар — ёзувчилар, тарихчилар ва бошқаларнинг бундай муҳим, ҳаётимизни, тақдиримизни ҳал қилувчи масалага эътиборини, ташаббусини жалб этиш вақти келди, деб ўйлайман.

Марказий Осиёда фаол меҳнат қилаётган жамоатчилик бизга ота-боболаримиздан муқаддас мерос бўлиб қолган тарихий бирлик туйғусини, муқаддас Туркистон туйғусини қайтадан тиклаши, халқларимиз қалбига пайванд этиши мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Ўйлайманки, ягона Туркистон шиорини барча халқларимиз қўллаб-қувватлашига заррача ҳам шубҳа йўқ. Буни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда ва бу барчамизга аён бўлиши керак.

Буни Марказий Осиё минтақасининг тинчлиги, барқарорлиги ва келажак равнақини қадрлайдиган минг-минглаб инсонлар очиқ қалб ва очиқ чеҳра билан кутиб олмоғи муқаррар.

Умид қиламанки, минтақа мамлакатларининг интеграцияси, бирлашуви учун хизмат қиладиган жамоатчилик ҳаракати тузилса ва **бу ҳаракатда** ижтимоий келиб чиқишидан қатъи назар, **қардош халқларимизнинг бирлиги учун курашга қодир инсонлар — ҳам Қозоғистон, ҳам Қирғизистон, ҳам Туркманистон, ҳам Тожикистон, ҳам Ўзбекистон вакиллари қатнашса, нур устига нур бўлиши аниқ.**

Мазкур жамоатчилик ҳаракати «Туркистон — умумий уйимиз» деб номланса — айни муддао.

Бу ҳаракат мамлакатларнинг ўзаро бирлигини янада мустаҳкамлашга, қадим Туркистон заминида яшовчи барча халқлар, миллатлар ва элатларни яқинлаштириш мақсадида юрган соғлом кучларни ўз сафларига олишига шак-шубҳа йўқ.

Бундай ҳаракат ўз фаолиятини, биринчи навбатда, минтақа давлатлари орасида бугун пайдо бўлган **кўпгина сунъий тўсиқларга барҳам беришга, одамлар бир пайтлар бўлганидек, бепоён Туркистон ҳудудлари бўйлаб ўзаро борди-келдиларини, маданий-маънавий муносабатларини, савдо-иқтисодий алоқаларини эмин-эркин давом эттириши учун замин ҳозирлашга қаратса, айни муддао бўлур эди.**

Бунинг учун эса бутун тамал тоши қўйилаётган Марказий Осиё халқларининг янгича дўстона муносабатларини беқарор таъсирларга берилмасдан изчиллик билан давом эттириш зарур.

Муҳтарам Олий Мажлис аъзолари!

Мана, 1995 йилнинг бешинчи ойи ҳам бошланди. Маълумки, бу йилдан халқимизнинг умиди катта. Мавжуд ҳисоб-китобларга кўра, бу **йил иқтисодни барқарорлаштириш йили бўлиши кутилмоқда.** Аммо ҳар қандай умидбахш тахмин ва орзулар ҳам фақат қаттиқ меҳнат билан, изланиш ва машаққат билан рўёбга чиқишини ҳаммамиз яхши биламиз.

Бу йилги об-ҳаво ҳам, халқимизнинг интилиш ва ҳаракатлари ҳам яхши ҳосиллардан дарак бермоқда. Азиз юртдошларимизнинг бизга билдирган ишонч ва умидларини оқлаш шу залда ўтирган ҳар биримизнинг ҳам ижтимоий, ҳам инсоний бурчимиздир.

Ишончим комилки, сизларнинг ҳар бирингиз уддабурро, ишнинг кўзини биладиган, астойдил киришса тоғни талқон қилишга қодир ғайратли кишиларсиз. Савобли ишларга одамларни бошлаш, етакчилик қилиш ҳар бирингизнинг қўлингиздан келади. Бундан менинг кўнглим тўқ.

Мен сизлардан фақат бир нарсани илтимос қилмоқчиман: **кўпроқ одамлар орасида бўлинглар, халқнинг турмушидан, ҳол-аҳволидан хабар олиб туринглар. Айниқса, муҳтожларнинг, етим-есир, бева-бечораларнинг, эҳтиёжманд оилаларнинг муаммолари Наврўз ёки Ҳайит кунларидагина эмас, доимий эътиборингизда бўлсин.**

Сизларга сиҳат-саломатлик, куч-қувват тилайман.

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНДИ

5 май куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Корея Республикасининг «Кабул текстайлз» фирмаси Президенти Чанг Хо Парк билан учрашди.

Исмоил Жўрабеков «Ўзбекенгилсаноат» ассоциацияси билан «Кабул текстайлз» фирмаси ҳамкорлигида «Кабул-Тўйтепа текстил» қўшма корхонаси барпо этилиши Ўзбекистон билан Корея Республикаси ўртасидаги иқтисодий алоқалар ривожига муносиб ҳисса қўшишини таъкидлади. Тошкент вилоятининг Тўйтепа шаҳридаги ип йигирув фабрикаси асосида яратилаётган йирик тўқимачилик қўшма корхонаси тезроқ ишга тушиши учун Ўзбекистон барча имкониятларни сафарбар этишини айтди.

Музокаралар ниҳоясида «Кабул-Тўйтепа текстил» қўшма корхонасини таъсис этиш тўғрисидаги шартнома имзоланди. Шартномани «Ўзбекенгилсаноат» ассоциацияси бошқаруви раиси Ў. Исмоилов ва «Кабул текстайлз» фирмаси Президенти Ч. Х. Парк имзоладилар.

Учрашувда Ўзбекистон Бош вазири ўринбосарлари Ў. Султонов, М. Усмонов, В. Чжен иштирок этди.

Шартномани имзолаш маросимида Корея Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Со Кон И ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ЖЎШҚИН ВА ҲАЯЖОНЛИ РУҲДА ЎТДИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессиясидан репортаж

Биз бозор иқтисодиётига тамойилларига асосланган ҳуқуқий демократик давлат қуриш йўлидан бораяпмиз. Бунинг учун энг аввало мустақилликни мустаҳкамлашимиз, республика фуқаролари, партия ва ҳаракатларини ана шу ягона мақсад атрофида янада маҳкамроқ жипслаштириш лозим.

Юртбошимиз Ислом Каримов биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессиясида «Ўзбекистоннинг сиёсий-ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойиллари» мавзусида қилган маърузасида мамлакатимизнинг узоқ йиллик тараққиёт йўлини белгилаб берди. Шу боис, сиёсатшунослар унга Ўзбекистоннинг истиқболдаги дастури деб баҳо бердилар. «Биз фуқаролик жамиятини қуришга интилмоқдамиз, — деди Республика Президенти ўз маърузасида. — Бунинг маъноси шуки, давлатчилигимиз ривожланиб борган сари бошқарувнинг турли хил вазифаларини бевосита халққа топшириш, яъни ўзини-ўзи бошқариш органларини янада ривожлантириш демакдир.»

Фуқаролик жамиятини қуриш, табиийки шунга мос парламент ва ижроия ҳокимиятини тақоза этади. Ўзбекистонда шукурки, ана шундай парламент ва ижроия ҳокимиятига асос солинди. Ва улар ўтиш даври муаммоларини бартараф этиш, мамлакатимизни жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллаш учун бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилишаяпти. Буни яқинда муваффақиятли якунланган ва ушбу сессия муҳокамасига киритилган Президент ваколати муддатини 2000 йилгача узайтириш юзасидан ўтказилган умумхалқ Референдуми натижалари ҳам яққол кўрсатиб турибди. Юртбошимиз таъкидлаганидек: «Янги парламент — Олий Мажлис олдида фавқулодда масъулиятли ва мураккаб вазифалар турибди. Ана шу вазифаларни у қанчалик оқилона ҳал этолса, республикамизнинг учинчи минг йилликдаги қиёфаси шунчалик баркамол бўлади... Ана шу улкан масъулиятни ҳисобга олиб дастлабки кунларданоқ ҳар бир депутат ва парламент ишининг усулини, шаклини ва умуман тизимини аниқ белгилаб олмоқ керак». Шу маънода бугун ўз ишини давом эттираётган биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси иккинчи сессиясини биринчи анжуманнинг мантиқий давоми, деб аташ мумкин. Зеро, ҳар икки сессияда муҳокама этилган масалалар энг аввало ташкилий характерга эга эканлиги билан аҳамиятлидир.

Олий Мажлис таркибининг аксарияти янги депутатлардан иборат бўлганлиги учун унинг биринчи сессиясини ўзаро танишув, ягона мақсад атрофида янада маҳкамроқ жипслашув маъносида қабул қилмоқ керак. Маълумки депутатлар биринчи сессияда Олий Мажлис раиси, ўринбосарлари, Олий Мажлис Кенгаши, қўмита раислари, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган партиялар ва ҳокимият вакиллик органидан сайланган депутатлардан иборат блок ҳамда фракцияларни уларнинг мурожаатига биноан тасдиқлаган эди. Шунингдек, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Иш тартиби лойиҳаси ҳақида», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг қўмиталари ва комиссиялари тўғрисидаги Низом лойиҳаси ҳақида» «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатларининг мақоми» тўғрисидаги Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан биринчи ўқишда қабул қилинганди. Биринчи сессия билан ушбу сессия оралиғида гарчи кўп вақт ўтмаган бўлса-да, лекин шу муддат ичида юқорида қайд қилинган ҳужжатлар депутатлар томонидан билдирилган таклиф ва мулоҳазалар асосида яна бир бор атрофлича ўрганилди. Сессиянинг биринчи кунида ишчанлик кайфияти ҳукм сурди. Депутатлар сессия кун тартибига киритилган барча масалаларни ҳамжиҳатлик билан муҳокама қилиб, ўз муносабатларини билдирдилар.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов маъруза қилди. Маълумки, шу йилнинг 26 мартида Республика Президенти ваколати муддатини 2000 йилгача узайтириш юзасидан умумхалқ Референдуми ўтказилган эди. Ушбу Референдумни бизнинг мухолифатчиларимиз турли хил талқин қилишди. Лекин вақт кимнинг ҳақ, кимнинг ноҳақ эканлигини ошкор қилди. Референдум натижаларидан кейин мамлакатимиз Президентини бошқа давлат раҳбарлари томонидан қизғин кутланиши, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги мамлакатларнинг ҳам Ўзбекистон йўлини тутаётганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир.

Референдум мухолифатчилар жаврашаётганидек, Президент манфаатини кўзлаб эмас, балки Парламент, Ижроия ҳокимияти ҳамда Президент фаолиятини мувофиқлаштириш мақсадида ташкил этилган тадбир эди. Унинг муваффақиятли якунлангани, Республика аҳолисининг ушбу тадбирга фаол иштирок этганлиги Референдум Президентнинг эмас, балки халқ хоҳиш-иродасининг ифодаси эканлигидан далолат беради.

Президент Ислом Каримов ўз маърузасида депутатлардан ушбу Референдум натижаларини ўз ваколати муддатини узайтириш эмас, аксинча, Президентлик фаолиятини иккинчи муддати сифатида қабул қилишларини илтимос қилди. Лекин ушбу таклифни қондиришмади. Узоқ давом этган баҳс мунозарадан кейин депутатлардан иборат махсус комиссия тузиб, Президент таклифини қайтадан ўрганиш ва уни навбатдаги сессия муҳокамасига киритиш кераклиги ҳақидаги тўхтамга келди.

Ушбу сессияга «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Вазирлар Маҳкамаси таркиби тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақидаги масала ҳам киритилганди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўтган қисқа муддат ичида мамлакатимизни жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин олиши, ўтиш даври мураккабликларига қарамай, иқтисодни барқарорлаштириш, тинчлик ва осойишталикни таъминлаш йўлида улкан ишларни амалга оширди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Вазирлар Маҳкамаси таркиби тўғрисидаги Фармонига асосан Бош вазир, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари ва ўринбосарлари, вазирлар ҳамда давлат қўмитаси раҳбарлари якка тартибда Олий Мажлис тасдиғидан ўтди. Юртбошимиз таъкидлаганидек, айни пайтда олдимизда шундай тарихий имконият пайдо бўлдики, биз босиб ўтган йўлимизни танқидий баҳолаб, миллий давлатчилигимиз негизларини аниқлаб, буюк маданиятимиз томирларига, қадимий меросимиз илдизларига қайтиб, ўтмишимиздаги бой анъаналарни янги жамият қурилишига тадбиқ этмоғимиз керак. Бу эса Олий Мажлис депутатлари ҳамда Вазирлар Маҳкамаси зиммасига улкан масъулият юклайди.

Сессиянинг биринчи иш куни ана шундай жўшқин ва ҳаяжонли руҳда ўтди.

Исмат ХУДОЁРОВ,
Парламент ва ҳокимликлар бўлими муҳаррири.

• Сўз — сессия қатнашчиларига

ДАВОМИЙЛИК — ТАРАҚҚИЁТ АСОСИ

Қосимжон ХОЛДОРОВ, Олий Мажлис депутати, Сурхондарё вилояти:

— Маълумки, Олий Мажлиснинг бўлиб ўтаётган иккинчи сессияси муҳокамасига жуда муҳим масалалар киритилган. Мамлакат Конституциясининг 98-моддасига асосан қонуний равишда ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилган ҳукумат ўрнида Президент томонидан тавсия қилинадиган янги таркибдаги ижрочи органнинг тасдиқланганлиги республикамиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида беқиёс аҳамият касб этиши, шубҳасиз.

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Олий Мажлисининг иккинчи сессияси ҳам биз кутгандек, уюшқоқлик ва кўтаринкилик руҳида ўтаётир. Депутатларимиз муҳокамага қўйилган ҳар бир масаланинг мамлакатимиз ҳаётидаги аҳамияти ҳамда уларнинг мазмун-моҳиятини теран англаб, онгли муносабатда бўлишаяпти. Сессиянинг биринчи иш кунида Президентимиз Ислом Каримовнинг маърузаси менда айниқса чуқур таассурот уйғотди. Унда юртбошимиз республикамиз тараққиётининг барча жиҳатларини чуқур асослаб берди. Таъбир жоиз бўлса, юртбошимизнинг ушбу маърузасини биринчи сессияда у киши сўзлаган «Ўзбекистоннинг сиёсий-ижтимоий ва иқтисодий истиқболининг асосий тамойиллари» тўғрисидаги нутқининг мантиқий давоми дейиш мумкин. Улардан келиб чиқадиган бурч ва вазифаларни амалга ошириш эса нафақат биз, депутатлардан, балки бутун мамлакатимиз фуқароларидан ҳам улкан масъулият талаб этади.

Шоназар ЖАББОРОВ, Олий Мажлис депутати, Хоразм вилояти:

— Ўзбекистон Олий Мажлисининг иккинчи сессияси кутилганидек, кўтаринки кайфият ва ишчанлик руҳида бошланди. Айниқса, Президентимизнинг маърузаси сессия ишига янада катта жўшқинлик бағишлади.

Сессия кун тартибига қўйилган масалалар ҳар жиҳатдан муҳим. Уларнинг ҳар бири пухта-ечимини топса, республикамиз ҳаётида катта ижобий ўзгаришлар ясайди. Ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш йўлида илдам одимлашга, кўзланган мақсадларга эришишга кўмаклашади.

Яқинда ўтказилган умумхалқ Референдуми халқимизнинг юртбошимизга, ҳукуматимиз олиб бораётган сиёсатига бўлган ишончини яна бир бор намойиш этди. Бу республикамиз танлаган йўл тўғрилигидан, ислоҳотларнинг ҳаққонийлигидан далолат беради. Халқимизнинг бу ишончи янги парламент зиммасига ҳам катта масъулият юклайди. Бу биз депутатлардан чуқур билим, малака, бой ҳаётий тажриба сингари кўплаб ижобий сифатларга эга бўлишни, сессияда кўрилаётган масалаларга жиддий ёндошишни, фикр-мулоҳазали ва ҳамфикр бўлишни талаб этади. Назаримда, ушбу жиҳатлар сессияда қатнашаётган ҳар бир депутат ишида намоён бўлаяпти.

Бугунги сессия мамлакатимизда амалга оширилаётган катта ишларга янада кенг йўл очиши, шубҳасиз.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

· Шахсий мулоҳаза

МИЛЛИЙ ЎЗЛИКНИ АНГЛАШ

Ўтиш даври сиёсатининг устивор йўналишидир

Собиқ СССР таркибидаги республикалар мустақилликка эришгач, кўплаб тушунчалар ўзининг дастлабки моҳиятини бутқул йўқотди. Шу боис халқ, миллат каби тушунча ва масалалар жамоатчилик орасида кескин баҳс-мунозараларга сабаб бўлмоқда. Бу табиий ҳол, албатта. Чунки юртбошимиз таъкидлаганидек, биз ҳозир тарихий чорраҳада, масъулиятли ҳамда ҳал қилувчи паллада турибмиз.

Янги жамият барпо этиш ва тараққиётнинг равон йўлига чиқиш ўз-ўзидан бўлмайди. У қамрови кенг илмий ва амалий ечимлар орқали ҳал қилиниши мумкин. Ўзбекистон аҳолисининг миллий таркиби ва табиати ўзига хос бўлганлиги учун у шунга мос келадиган миллий сиёсатни ишлаб чиқишни тақозо этарди. Бу сиёсат мазкур жуғрофий минтақада яшайдиган, ўз маданияти ва анъанасига эга бўлган юздан зиёд миллат вакилларининг муносиб турмушини, тотувлиги, эркин бунёдкорлик меҳнатини, моддий-маънавий бойликларини таъминлайдиган ҳамда устивор мавқега эга бўлган туб жойли аҳолининг хоҳиш-иродасини ифодалаши лозим.

Хўш, бу сиёсатнинг пойдевори нимадан иборат бўлиши, асосий қоидалари қайси талабларга асосланиши керак? Фикримизча, Марказий Осиё халқлари, қолаверса, ҳар бир халқ ва миллатга мансуб шахсларнинг ўзини намоён қилиш воситаларини ҳар томонлама ўрганмасдан туриб қўйилган саволга жавоб топиш мумкин эмас. Бунга жавоб топиш учун шахснинг миллий ўзлигини англаши жараёнини, миллий тафаккур ҳақидаги барча қараш ҳамда фикрларни қайта кўриб чиқиш зарур. Чунки тоталитар тузум даврида шахс ва миллатнинг миллий ўзлигини англаш масаласи ҳақида гапириш «ягона бирлигимиз»га хиёнат қилиш сифатида баҳоланарди.

Ўтиш даврида, «Биз киммиз ва жаҳон цивилизациясидаги ўрнимиз ҳозир ва ўтмишда қандай бўлган?» деган саволга фалсафий ва сиёсий жиҳатдан жавоб топиш миллий ўзлигимизни англашда муҳим аҳамиятга эгадир.

Маълумки, шахс жамият ҳамда ижтимоий муносбатлардан ҳоли тарзда яшай олмайди. Шунингдек, у ўзи мансуб бўлган миллат, элатга хос хусусиятларсиз намоён бўла билмайди. Бизнингча, шахснинг миллий ўзлигини англаши масаласининг фалсафий талқинини худди шу ҳолатлардан ахтармоқ керак. Бунинг учун дастлаб миллат ҳамда миллий онг каби тушунчаларнинг моҳиятини аниқлаш даркор.

Мутафаккирларимиз эл, улус, раъият, халқ деган ибораларни муайян ҳудуд ёки мамлакат аҳолиси маъносида тушунишган. Филология фанлари доктори, профессор Б. Қосимов бу ҳақда қуйидагича ёзади: «Миллат» тушунчаси бизда жуда эскидан қўлланилади. Масалан, у Навоийнинг деярли ҳар бир асарида учрайди. Жумладан, Паҳловон Муҳаммадга «Шамсул миллативад — дин» (Дин ва миллат қуёши), деб таъриф беради. У миллатни кўп ўринларда тил, дин, ҳудуд бирлигига боғланган дин, мазҳаб маъносида ҳам қўллайди. Лекин кишилар жамоасини кўзда тутади».

Келтирилган мисол марксчаленинча фалсафанинг миллатга берган тавсифига зид бўлганлиги учун ҳам у совет даври тадқиқотлардан тушириб қолдирилганди, чунки ўша давр олимлари «халқ» сўзини асосан миллат маъносида ишлата бошлашганди.

Маълумки, шу пайтгача «синфлар сингари миллатлар ҳам ўткинчи, яъни, тарихда абадий сақланиб қолмайди», деб ўргатиб келинган. Шундай йўл билан миллий манфаатдан синфий манфаат устун қўйиб келинган. «Миллат»га муносабат ҳамда таърифини белгилашдаги кескин янглишувлардан бири ҳам унга «ўткинчи» деб баҳо берилгандадир. XX аср реал воқелиги сталинча «кашфиёт»нинг бу қусурини рўй-рост исботлади. Жаҳондаги, жумладан, собиқ социалистик мамлакатлардаги ҳолатлар мураккаб ижтимоий ҳодиса» бўлган миллат «ўткинчи» эмаслигини, аксинча сиёсий, ижтимоий, тарихий ҳамда иқтисодий омиллар таъсирида тобора мустаҳкамланишини кўрсатди. Мабодо миллатнинг «ўткинчи»лиги қисман тасдиғини топгудек бўлганида эди, биринчидан, миллий озодлик ҳаракати уйғонмас, иккинчидан, ташқи тазйиқ натижасида икки мамлакатга ажралиб кетган немис, корейс, яман, румин ва молдаван халқлари яна бирлашиш сари қатъий қадам қўйишмас, учинчидан, собиқ совет иттифоқида «зўровонлик билан ушлаб турилган» Чехословакия ва Югославиядаги миллатлар мустақилликдек асрий орзулари ушалганлигини тантанали байрам қилишмасди.

Мустақиллик туфайли айни пайтда миллий онг ва шахснинг миллий ўзлигини англаш тушунчаларини татқиқ қилишга киришилди. Натижада янгича таъриф ҳамда талқинлар юзага келмоқда. Ана шулардан бири шахснинг миллий ўзлигини англаши тўғрисидаги таърифдир. Бизнингча, шахснинг миллий ўзлигини англаши деганда, аввало муайян миллатга (этник бирликка) мансубликка, ўзи мансуб бўлган миллатнинг инсон тараққиётидаги тарихий ўрнини мукаммал билиши, миллий қадриятларга садоқат, ўз миллати (этноси)нинг ҳозирги кундаги эҳтиёжлари ва манфаатларини англаши, унинг келажакдаги ривожланиш йўлларини кўра олиши ҳамда шу мақсадга виждонан хизмат қилишга интилиши тушунилади.

Юқорида таъкидланганидек, миллий ўз-ўзини англаш тушунчасининг таркибий қисмларидан бири шахснинг ўзи мансуб бўлган миллатнинг инсоният тараққиётидаги тарихий ўрнини мукаммал билишдан иборат. Чунки ўз миллатига дахлдор барча ҳақиқатлардан хабардор бўлиш, унинг умуминсоният тараққиётидаги тарихий ўрнини англаш шахснинг ўша миллат (этнос)га мансубликни тушуниш даражасини кенгайтиради. Насроний илоҳиётчи А. Августин: «Ғафлатда ётган халқни уйғотиш учун, аввало, унинг тарихини уйғотиш керак» дейди. Австрияда истиқомат қиладиган ўзбек математиги Ҳусан Аҳмад ўғли ҳам бу борада шундай лутф қилганди: «Тарихдан бехабар одам кўр одамга ўхшайди-қаёққа етакласанг ўша ёққа кетаверади».

Дарҳақиқат, тарих — буюк тарбиячи. Онги, шуури заифлашган, ғурури топталган ҳар қандай халқни бу қудратли воситадан самаралироқ баҳраманд қилиш зарур.

Миллий ўз-ўзини англаш тушунчаси таркибидаги яна бир муҳим унсур-миллий қадриятлар: тил, туғилиб ўсган жой, маданиятга садоқат. Шунинг учун ҳам юртбошимиз: «Миллий маданиятнинг ўзига хослигини тиклашга алоҳида эътибор бериш керак. Шу билан бирга миллий ўз-ўзини англашнинг тикланиши жаҳон инсонпарварлик маданияти ва умумбашарий қадриятлари идеалларидан, бизнинг кўп миллатли жамиятимиз анъаналаридан ажралиб қолиши мумкин эмас», деб таъкидлаганди.

Миллий ўзликнинг яна бир унсури миллатнинг эҳтиёжлари ва манфаатларини англашдан иборат. Агар манфаатни ижтимоий муносабатларнинг мавжудлиги ва намоён бўлиш воситаси сифатида баҳолайдиган бўлсак, миллий манфаат муайян халқнинг ўз иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва маданий эҳтиёжларини қондиришга интилиш шаклидир.

Миллатлар этник бирлик сифатида маълум хусусиятларига кўра бир-биридан фарқланиб туради. Ер юзи ва минтақаларнинг табиий-жуғрофий шароитларида тафовут мавжудлиги туфайли миллий манфаатлар ҳам сақланиб қолади. Миллий ўзликни англаш кучайгани ва мустаҳкамлангани сари уни ифодалаш ҳамда рўёбга чиқариш воситалари доираси ҳам кенгайиб боради.

Миллийликдан ҳоли, миллий ўзликни англаш таркибидан ташқарида яшай оладиган ватанпарварлик йўқ ва бўлмайди ҳам. Зеро, у асрлар оша қарор топган энг муқаддас туйғудир. Ватанпарвар усиз миллий ўзликни англаш тугул, тасаввур қилиши ҳам мумкин эмас. Миллий тараққиётга виждонан хизмат қилиш, деганда ватанпарварликнинг кечаги мафкуравий талқинини назарда тутиш тугал фикрламаслик, масаланинг моҳиятини чуқур англамаслик билан баробардир. Шу боис кечаги талқиндаги ватанпарварлик тушунчасини миллий тараққиётга виждонан хизмат қилиш тушунчаси билан тенглаштириб бўлмайди. Бунинг ўзига хос сабаблари бор. Маълумки, кейинги йилларда миллий жипслашиш ҳаракати тобора кучайиб бормоқда: у ёки бу миллатнинг вакили ўз эли ва ватани сари интилаяпти. Бундай ҳол дунё миқёсида, айниқса, яҳудий, олмон ҳамда рус миллати вакиллари ўртасида яққол кўзга ташланаяпти. Зотан бу мутлақо табиий ҳодисадир. Чунки ҳар қандай инсон ҳаёт тақозаси ила киндик қони тўкилган тупроқни эмас, балки азалий миллий илдизи ёйилган заминни она юртим, Ватаним, дейди. Сафар чоғида юртбошимиз билан мулоқат қилган хорижий ўзбекларнинг Ватан дея энтикишлари, дил изҳорлари, ўзбеклар ҳамда ёш туркистонликларнинг биринчи Тошкент Халқаро учрашувларида ўқилган маъруза ва шеърлари бунинг яққол далилидир.

Ватан тушунчаси, меҳри ва туйғуси фақат миллий заминга эга бўлган тақдирдагина чинакам, асл моҳият касб этади. Маълумки, мамлакатимиз ташқарисида истиқомат қилаётган айрим сиёсий кучлар Марказий Осиё давлатларида, хусусан. Ўзбекистонда муайян бир миллат вакилларига икки фуқаролик ҳуқуқини бериш ғоясини олға сургандилар. Юртбошимиз ўшанда бу ғоя муаллифларини фош этиб, нима учун баъзи одамларни иккита қонун билан ҳимоя қилиш керак? Нима, уларнинг «эҳтиёт аэродроми» бўлиши зарурми? Бошқалар-чи? Мантиқ қаёқда қолди? Икки мамлакат фуқароси бўлган одамдан Ватанни севишни, фидокорлик ва фидойиликни қандай талаб қилиш мумкин?» деганди.

Ватанпарварлик туйғусига миллий тараққиётга виждонан хизмат қилиш тушунчасининг узвий бўлаги сифатида қарамоқ лозим. Бундан ташқари, миллий ўзликни англаш муаммоларининг зоҳирий ва ботиний омиллари ҳам мавжудлигини назардан қочирмаслик керак. Тарихий-сиёсий, ижтимоий-иқтисодий шароитларни зоҳирий омиллар сифатида талқин қилсак, руҳий-мафкуравий, маданий-маърифий тушунчаларни ботиний омиллар деб аташ мумкин.

Саъдулла ОТАМУРОТОВ,
фалсафа фанлари доктори, профессор.
Жўрақул БАҲРАНОВ,
доцент, Тошкент кимё-технология институти докторанти.

БИР ҚЎЛИДА ҚУРОЛ, БИР ҚЎЛИДА МАЛҲАМ

Наврўз арафаси эди. Мухом ота 9 майга ҳам оз фурсат қолганини, маҳалла марказига ўрнатиладиган ёдгорлик ишларини тезроқ тугатиш зарурлигини ўйларди.

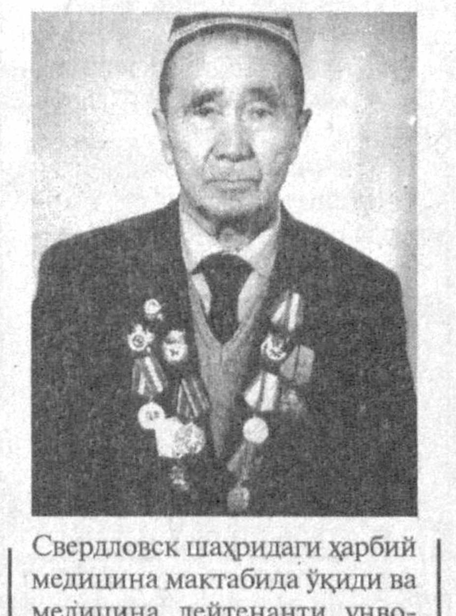

Ҳа, ўтганлар руҳини шод айлаш ҳам фарз, ҳам қарз. У жанг майдонларида, ўт-олов ичида юрганида, албатта, саодатли кунлар келишига ишонарди. Уруш қатнашчиси, иккинчи гуруҳ ногирони бўлган отахон ҳозирда пойтахтнинг Собир Раҳимов туманидаги «Истиқлол» маҳалласининг оқсоқоли сифатида ҳамма ишга бош-қош. Эл хизмати билан тўй-маъракаларда юрганидан, эзгу ниятлари амалга ошганидан, фарзандлари, набиралари камолга етганидан, уларнинг орзу-ҳавасини кўраётганидан беҳад қувонади. Беихтиёр кўз олдидан ўша машъум кунлар ўтаверади.

У 1940 йил армия хизматига кетган эди. Урушнинг бошидан то охиригача она-Ватан мудофаасида жанг қилди. Уч марта яраланиб, даволаниб яна жанговар сафга қайтди. Жанговар хизматлари учун бир неча орден ва медаллар билан мукофотланган. 1942 йил июлгача Ғарбий фронт ва Ленинградда хизмат қилди. Шу йил июлидан 1943 йил июлигача Свердловск шаҳридаги ҳарбий медицина мактабида ўқиди ва медицина лейтенанти унвонига сазовор бўлди. Сўнгра яна фронтга жўнади. 1945 йил июлгача 2-Украина фронти, 42-Қизил Байроқли Прилукс гвардиячи дивизиясига қарашли 132-гвардиячи полкнинг биринчи ўқчи батальонида санитарлар взводининг командири бўлиб хизмат қилди. Медицина хизматидаги гвардиячи Мухом Тўраев учун хизматнинг энг масъулиятли даврлари бошланган эди. У энди жанг қилиш билан бир қаторда ярадорларни ажал майдонидан олиб чиқиш ва уларга биринчи тиббий ёрдам беришдек муҳим вазифани бажарарди. Украина учун олиб борилган жангларда ҳам иштирок этди. Кўрсатган жасорати туфайли қўмондонлик уни «Жасурлиги учун» медали билан тақдирлади.

Гвардиячи лейтенант Мухом Тўраев хизмат қилган фронт қўшинлари Украинада ҳужум операцияларини кучайтириб, 1944 йил январь охири, февралнинг бошларида Корсунь — Шевченко районида немисларнинг жуда катта армиясини яксон этдилар. Қўшинларимиз ҳужумини давом эттириб, март ойида Румыния чегарасига етиб келди. Ушбу жангларда кўрсатган жасорати ва хизматлари инобатга олиниб, у «Қизил Юлдуз» ордени билан мукофотланди. Ватанпарварлик бурчига содиқ қолган М. Тўраев Румыния, Венгрия ва Чехословакия давлатларини фашистлар зулмидан озод қилиш учун олиб борилган жангларда фаол қатнашди.

У етти йил ўз она шаҳридан йироқда, ўлим билан ёнма-ён Ватан учун курашди. Балки ана шу фидойилик уни омон сақлагандир.

М. Тўраев 1946 йил декабрда Тошкентга қайтиб келди. Севимли касби ўқитувчиликда 40 йилдан ортиқроқ ишлади. У ҳозир пенсияга чиққан бўлишига қарамасдан, тез-тез ўзи ишлаган мактабга ташриф буюриб, ўқувчилар билан суҳбатлашади, ёш ўқитувчиларга йўл-йўриқ ва маслаҳатлар бериб туради. Маҳаллада-ку, қўяверасиз. Ҳа, ўтаётганҳар бир кунимизда бу ажойиб, тиниб-тинчимас инсоннинг ўз улуши бор.

Лобар ҚЎЧҚОРОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЧАЛА ИМОРАТ КОШОНАГА АЙЛАНДИ

Кимошди савдоси асосида сотиб олинган чала иморатни Ўткиржон Аҳмедов раҳбарлигидаги тадбиркор ва ишбилармонлар ажойиб кошонага айлантиришди.

Қизилтепа шаҳридаги Садриддин Айний номли мактаб кунчиқар томонида жойлашган бу бинонинг биринчи қаватида саноат моллари билан савдо қилувчи дўкон ишлаб турибди. Иккинчи қаватда эса, асосан, миллий таомлар билан хўрандаларни хушнуд этадиган ресторан, ўттиз хотин-қиз меҳнат қиладиган тикувчилик цехи ишга туширилди.

Баҳодир ЭГАМОВ.
Навоий вилояти, Қизилтепа шаҳри.

· Фармон ва ижро

ЯНГИ АЛИФБОГА ЎТИШ ЙЎЛИДА

Маълумки, ўтган йили Вазирлар Маҳкамаси «Лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Мазкур қарорни дастурламал қилаётган Уйчи тумани маорифчилари бу соҳада бир қатор ибратли ишларни амалга оширдилар. Туман халқ таълими бўлими қошида янги алифбога ўтишга тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида тадбир белгиланди. 10 кишидан иборат ишчи гуруҳи тузилди.

Дастлаб мактабларда лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосини мукаммал биладиган ўқитувчилар аниқлаб чиқилди. Уларни қайта тайёрлов курсларида ўқитиш бўйича режалар белгиланди ва амалга оширилмоқда. Шунга кўра ҳозирги кунга қадар бошланғич синф ўқитувчиларидан 37 нафар, мактабгача тарбия муассасаларидан 50 га яқин тарбиячилар янги дастур бўйича малакаларини ошириб келдилар.

Яқинда туман халқ таълими бўлими қошида янги алифбони ўрганиш бўйича 60 соатлик курс очилди. Унга бевосита 100 нафар бошланғич синф ўқитувчилари ва мактабгача тарбия муассасаси ходимлари жалб қилинади.

Халқ таълими бўлимига қарашли барча мактабларда лотин ёзувига ўтишга пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Кўргазмали бурчаклар ташкил этилиб, улар махсус жиҳозлар билан безатилди.

Мактабларда ҳам ишчи гуруҳлари тузилган. Бу борада айниқса 6-ўрта мактаб ўқитувчиси Меҳринисо Худойбердиева раҳбарлигида тайёргарлик ишларини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. Шунингдек, 7-, 27-ўрта мактабларда ҳам бу соҳада самарали ишлар амалга оширилмоқда.

Бу йилги туман мактабларида 3436 нафар бошланғич синф ўқувчилари 137 нафар устозларидан янги алифбо бўйича сабоқ ола бошладилар.

М. ҚОДИРОВ,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

· 8 май — Халқаро Қизил хоч ва Қизил ярим ой куни

«ХОТИН-ҚИЗЛАРГА ҲУРМАТ — ҲАММА УЧУН ҚАДРИЯТ»

Ҳар йили дунё жамоатчилиги 8 майни Халқаро Қизил хоч ва Қизил ярим ой куни сифатида нишонлайди. Бунинг ўзига хос тарихи бор.

1863 йилда Швейцария фуқароси Анри Дюнан табиий фалокатлар ва урушлар вақтида жабрдийдаларга ёрдам беришни ташкил қилиш мақсадида алоҳида жамият тузишни таклиф қилади. 1828 йилда туғилган бу шахс ўзининг ташаббуси билан ер юзининг таниқли инсопарвари, Қизил хоч ва Қизил ярим ой жамиятининг асосчиси сиафтида машҳур бўлиб қолди. Шундай қилиб, унинг саъй-ҳаракати билан Женевада Халқаро Қизил хоч қўмитаси ташкил этилди.

Шундан бери бу ҳаракат ўз йўналишида кўплаб инсонпарварлик ташаббусларига бош қўшди. Зўровонликсиз, демократияга асосланган тартибларга риоя қилиб Женева конвенцияси ва унга қўшимча ҳужжатларнинг талабларини қўллаб-қувватлади. Унинг асосий дастури инсон ўз ақли ва тафаккури билан барча мавжудодлардан устундир, шунинг учун унга куч ишлатиш ва зўравонлик қилиш мумкин эмас, деган умуминсоний тамойилларга асосланади. Шахс ҳеч қачон ваҳшиёна шароитларга дучор қилиниши мумкин эмас, бошқаларнинг ҳаётини қадрлаш ва ҳурмат қилиш шарт, айниқса, заиф ва ногиронларга алоҳида эътибор билан қараш керак — булар халқаро ташкилотнинг низомномасида ёзилган талаблардир. Шундай қилиб, ер шарининг қайси нуқтасида табиий фалокат ёки ҳарбий тўқнашувлар рўй берса, Қизил хоч ва Қизил ярим ой жамияти ўз инсонпарварлик ёрдамини дариғ тутмайди.

Мамлкатимиз мустақиллик йўлидан бориб, 1993 йил 8 октябрда Женева конвенциясини имзолади. Шу билан мазкур йўналишдаги ҳаракатнинг иштирокчисига айланди. Эндиликда республика аҳолисининг турли қатламлари ўртасида бу ҳаракат моҳиятини фаол тушинтириш керак. Бизнинг ота-боболармиз азалдан инсон қадри-қимматини чуқур ҳурмат қилиб, келган, бошқалардан кўмагини аямаган.

Ҳар йили 8 май инсоний ғоялар намойиши куни сифатида нишонланади ва у маълум мақсадга қаратилади. Бу йилги Бутунжаҳон Қизил хоч ва Қизил ярим ой куни «Хотинқизларга ҳурмат— ҳамма учун қадрият» шиори остида ўтади. Маълумки, БМТ 1995 йилни хотин-қизлар йили деб эълон қилган. Халқаро ташкилот беҳудага жамоатчилик эътиборини бу шиорга қаратаётгани йўқ. Инсониятнинг абадий давом этишида, оила манбаининг сақланиб қолишида аёллар асосий ўринда туришади. Шунингдек, улар қуролли тўқнашувлар ва табиий фалокатларда энг кўп жабрланадилар. Буни ҳамма эсида тутиши учун ҳам юқоридаги шиор ўртага ташланган.

Ўзбекистондаги барқарор сиёсий муҳит ва республика раҳбариятининг кўраётган оқилона тадбирлари туфайли юртимизда хотин-қизлар жамиятнинг фаол аъзоларига айландилар. Улар халқ хўжалиги ва маданиятнинг барча тармоқларида эркаклар билан баравар фаолият кўрсатишаяпти. Ўзбекистонда аёлларнинг тинч ва бахтли турмуш қўйнида севимли ёр, меҳрибон она, оқила қиз, муруватли сингил ва оддий инсон сифатида яшаши учун барча шароитлар таъминланган.

Ҳамма яхши нарсалар — аёлларга. Улар ҳар жиҳатдан меҳрибонлик ва эъзоз билан қуршаб олиниши керак. Мабодо, сиз бунга ишонч келтирсангиз, қўлингиздан келганча яхшилик қилинг, бу хайрли ишга ўз ҳиссангизни қўшинг. Шунда сиз дунёда борлигингиз учун шукрона айтган бўласиз.

Холис ЭЛКЕЗАР.

· Таълим-тарбия

Гулистон давлат университети қошида ташкил топган лицей республикамизда илк очилган учта таълимгоҳнинг бири. Лицей директори С. САМАТОВнинг саъй-ҳаракатлари билан бу ерда замонавий таълим андозаларига мос тажриба тўпланди, «рўзғори» тўкис бўлди.

ЛИЦЕЙ НАФАҚАТ ИЛМ МАСКАНИ...

— Сами ака, педагог сифатида янги таълим масканининг афзалликлари тўғрисида сўзлаб берсангиз.

— Лицейда фақат билимга чанқоқ ва истеъдодли ёшларгина таълим оладилар. Менимча, лицейнинг обрў-эътиборини оширадиган ягона талаб ҳам шу. Акс ҳолда ҳар қандай лицейнинг оддий ўрта мактабдан фарқи қолмайди. Шу ўринда айтиш лозимки, лицей мактаблардаги таълим-тарбияга баҳо беришнинг аниқ мезони ҳамдир! Ўтган ўқув йиллари мобайнида вилоят ўрта мактабларидан қабул қилинган ўқувчиларидан 32 нафари лицей таълимига бардош беролмагач, мактабларига қайтарилди. Аслида эса бу болалар ўз мактабларида аълочиларнинг аълочиси саналишган...

Бултур лицейимизни битирган ўқувчиларнинг 87,3 фоизи мамлакатимиздаги турли олий ўқув юртларининг талабалари бўлишди.

Таълим-тарбия ноанъанавий дастурлар асосида олиб борилади ва мактабдагидан бутунлай фарқ қилади. Ўқув дастурлари университет кафедралари томонидан тасдиқланади. Дарсларни ҳам асосан ГДУнинг профессор-ўқитувчилари ўтишади. Яна бир қатъий талаб бор. Бу ҳам бўлса ўқитувчи ва тарбиячиларнинг билим ва дунёқараш даражаси юқори бўлишишдилар. Шу боис лицей ўқитувчилари танлов асосида ишга олинадилар.

Яқин орада чет тиллар ва ижтимоий фанлар кафедрасини ташкил қиламиз.

— Назаримда ҳар қандай таълимгоҳда ҳам лицей ўқувчиси фақат чуқур билими билан эмас, намунали одоб-аҳлоқи билан ҳам устивор бўлмас экан кўзланган мақсадга эришиш қийин. Шундай эмасми?

— Ўқув масканимизда ўқувчининг ўзини тутишидан тортиб ватанга меҳр-муҳаббат, садоқат туйғуларини шакллантиришга алоҳида эътибор берилади. Лицей вояга етмаётган йигит қизларни рўзғор ва оилага тайёрлаш жараёнини ҳам ўз зиммасига олади. Шукурки, 300 нафар ўқувчимиз давлатимизнинг қатор ғамхўрликларидан баҳраманд бўлишаётир. Замонавий ўқув жиҳозлари, шинам ётоҳхоналар ва бошқа қулайликлар уларнинг ихтиёрида. Тўрт маҳал бепул овқат билан таъминланган. Ўз поликлиникамиз ҳам бор.

— Лицей ўқувчиларининг мустақил ўқиб-ўрганишлари ва изланишлари учун яратилган мавжуд шароитлар хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Ҳар қандай замонавий таълим тизими ҳам ўқувчи ўз иштиёқи билан ўқиб ўрганмас экан, яхши наф бермайди. Лицейнинг ўқув дастури бўйича машғулотлар тугагач дарслар кутубхона, тўгаракларга ва ётоқхоналарга кўчади. Бунинг учун шароит етарли. Физика-математика, кимё-биология, тарих, муҳандис, иқтисод, чет тили, она тили ва адабиёти фанлари бўйича алоҳида санфхоналар мавжуд.

Худоса қилиб айтиш мумкинки, лицейлар мамлакатимизда олиб борилаётган ислоҳотларнинг қалдирғочлари сифатида ўзининг ижобий самараларини бермокда.

Суҳбатдош: Ахмадали ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

АБДУВОҲИД АКА ТАВАККАЛ ҚИЛГАНИ ЙЎҚ

Абдувоҳид ака ҳокимга кириб масалани кўндаланг қўйишга аҳд қилди. Бугун бўлмаса қачон қўяди. «Мустақил давлат фуқаросининг завод қуришга ҳақи борми?» демоқчи. Яна кўп гапларни айтишни дилидан ўтказди.

Остона ҳатлаб ҳокимга рўбарў бўлиши билан ҳаммаси хаёлидан кўтарилиб кетди. Бунақаси ҳеч бўлмаганди. «Бир гектар ер олишимга ёрдам берсангиз, зап иш бўларди-да»... деди. «Шу ишингизни туман аҳолисига нафи тегса майли, — деди Р. Акбаров, — заводни келтиринг».

Абдувоҳид аканинг суяги қурилишда қотган. Эсини танибдики қурувчилар орасида. Оддий ишчидан тумандаги 17-МКК бошлиғи даражасигача борди. Аммо тикгўй, ҳақиқатпарвар. Ана шу характери учун вилоят «Узремстрой» ташкилоти мутасаддилари уни кўпам хушламасди. Тўғри гап туққанингга ёқмайди, дейдилар-ку. Шу боис у раҳбарлик қилаётган рентабелли корхонани 6-МККга қўшиб «маҳмадона»дан халос бўлишганди. Абдувоҳид Расуловнинг тадбиркорлик фаолияти ана шундан кейин бошланди.

«Главташкентстрой»дан бетон ишлаб чиқарадиган, аммо муддатини ўтаб бўлган заводни сотиб олди. У ёққа, бу ёққа югуриб, эҳтиёт қисмларини топиб алмаштирди. Уддабурон одам ихтирочиям бўлди. Заводни монтаж қилиш жараёнида уни механизациялашган усулда ишлашга мослаштирди. Кунига 35-40 куб бетон ишлаб чиқарадиган бутун бошли заводни бор-йўғи 6 киши бошқараяпти. Ҳозир кунига туман аҳолиси ва давлат корхоналарига 150 куб бетон етказиб бераяпти.

Абдувоҳид ака тиниб-тинчимайдиган одам. Шу билан чегараланиб қолмади. Яна ҳокимнинг олдига бориб «бу сафар ҳам ўзингиз қўллаб юбормасангиз бўлмайди, уй қурувчилар тайёр пойдевор блокларини сўрашаяпти. Озроқ ер ажратсангиз шунақа маҳсулот чиқарадиган бир корхона очиш ниятим бор», деди. Ҳокимнинг қўллашини биларди. Чунки шу пайтгача бу даргоҳдан мадад сўраб келганларнинг ноумид чиққанини эслолмайди.

Қисқа фурсатда «Тошкент» давлат хўжалигидан ажратилган бир гектар майдон ўралиб, атрофдан 15 киши ишга олинди. Оҳангарондан цемент, Чирчиқдан қум, шағал келтириб тўкилгандан сўнг, гуриллаб маҳсулот чиқа бошлади. Пойдевордан ташқари шлокоблок ғишт қуйиш ҳам йўлга қўйилди. Бўш қолган

5 сотих ерга теплица қуриб, помидор эктирди. Ҳосилини «Оҳангаронцемент» ишчиларига сотишга келишилди.

Банкдаги ҳисобида маблағи бор. Қаердан хомашё олмасин пулини уч-тўрт кун олдинроқ ўтказиб қўяди. Шу боис ҳалигача ҳеч ким «йўқ» жавобини қилганини эслолмайди. Чўнтагида пули борнинг кайфияти ҳамиша яхши бўлади, деган нақл бекорга айтилмаган. Бир куни Абдувоҳид ака хурсанд «Оҳангаронцемент» корхонасига 15 минг тонна цементга шартнома тузгани борди. Лўнда, аниқ гаплари мезбонларга маъқул тушди. «Хоҳласангиз корхона қошидан ер берамиз, шу ерда бизга шлокоблок ғишт тайёрлайдиган цех очасиз», — дейишди, Ўйлаб қараса, ёмон таклиф эмас. Тезда ускуналарни ўрнатди. 20 нафар ишчи ўз ўрнини эгаллади. Ҳозир кунига 3 минг дона ғишт тайёрланиб харидорларга етказилаяпти.

... Дарвоқе яна бир гап. Ўтган йили тумандаги таъмирлаш корхонаси чўкиб қолди. Йўқ бўлиб кетиш арафасида эди. Абдувоҳид ака жойи-ю, техникаси билан туришини сотиб олди. Ишчилариниям сақлаб қолди. Омборхоналарини дарҳол цемент, ёғоч, бўёқ сақлашга мослаштирди. Ҳовлининг бир четида ускуналарни ўрнатиб сувоқ учун қоришма тайёрлашни йўлга қўйди. Одамлар ғимирлаб қолди. Қурилиш кучайган пайти эмасми, ҳар куни дарвозадан ўнлаб машина юк билан чиқаяпти.

Уддабурон одам синчков ҳам бўлади. Қариндошиникида тўйга уч-тўрт зиёли одамларнинг идишларга зеб берадиган аллақандай қурилма ҳақидаги суҳбатларининг устидан чиқиб қолди. Улардан бири ҳеч ким ускуна тилини тушунмаётганини, имконини топса сотиб қутулмоқчи эканлигини айтиб қолди. Абдувоҳид акада ўша қурилмани бир кўриш иштиёқи уйғонди. «Ишлатишга ақлим етса оламан», ҳаёлидан ўтказди. Суҳбат сўнггида корхона манзилини, кимга учрашиш лозимлигини сўраб олди-да, бугунги ишни эртага қўйма деганларидек, тўғри ўша ёққа равона бўлди.

Кўрдию, бор барака деб таваккал қилди. Чоғроқ уйдек келадиган вакуум қурилмаси ёнидаги катта-кичик лаш-лушлари билан иккита машинага жой бўлди.

... Ишбилармон Тошкент политехника институти физика кафедраси олимларини ҳамкорликка таклиф қилди. Бир йилга шартнома имзоланди. «Олим бўлсанг олам сеники» деб бежиз айтишмаган экан ота-боболаримиз. Қурилма ишлаб кетди. Олимлар тош ойнага гул солиш, енгил автомобилларнинг дисклари, чойнак, пиёла, гулдон, турли вазаларни ранго-ранг безашни синаб кўришди ҳамда ишга қабул қилинган олти кишига ўргатишди. Қуввати ҳам чакки эмас, кунига минггагача идишга, 60 м2 ойнага қайта ишлов бераяпти.

Хуллас, А.Расуловнинг меҳнатлари зое кетмади. Бундан учтўрт йил бурун тузилган «Парвоз» кооперативи шу тариқа кичик корхонага, сўнгра эса хусусий қурилиш трестига айланди. Ишчилар билан суҳбатлашдим. Нолишаётган жойи йўқ. Маошлари ҳам минг-бир минг икки юз сўмдан кам бўлмаётганини айтишди.

— Банкдан қарз олиб турасизми? — сўрадим Абдувоҳид акадан.

— Баъзида, — жавоб берди у бамайлихотир, — ҳисобимда пул тушмай қолганда. Ишчиларга вақтида маош бериш учун қисқа муддатта оламан, холос. Бир ойдан нари ўтмай, қайтараман. Фоизи жуда юқори.

«Парвоз» хусусий тресті бошлиғи А. Расулов баъзи давлат ташкилотлари — хусусан 2-механизациялашган кўчма калонна 32 минг, 4-МКК 80 минг, «Ишчи» корхонаси 280 минг сўм қарзларини тўлашмаётганини куйиниб гапирди. «Шартнома шартларини бузган томонга нисбатан чора қўллашга изн берадиган қонун қабул қилинса тадбиркорнинг иши яна ривож топарди» дейди.

У Ўзбекистон Президентининг «Хусусий тадбиркорликда ташаббус кўрсатиш ва уни рағбатлантириш тўғрисида» 1995 йил 5 январь фармони чиққандан сўнг республикамизда хусусий секторга муносабат ўзгараётганидан бениҳоя хурсанд.

Исматилла ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ШАҲИДЛАР РУҲИНИ ШОД АЙЛАШ САВОБ

Элим дея, халқим дея ҳалок бўлганлар руҳини шод айлаш, уруш фахрийларини эъзозлаш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир. Чунки бизларга насиб этган истиқлолимизни қўлга киритишда уларнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор.

Байрам арафасида корхоналар, хўжаликлар, муассасалар ва маҳаллаларда турли тадбирлар уюштирилаяпти. Шаҳид кетганларга ёдгорликлар ўрнатилмоқда. Уруш фахрийлари ва ногиронларга ёрдамлар кўрсатилмоқда.

Ана шундай тадбирлардан бири Шайхонтоҳур туманидаги Шоҳидонтепа маҳалласида бўлиб ўтди. Катта йўл четида жойлашган чойхона ҳовлиси дид билан безатилган. Оппоқ дастурхон ёзиғлиқ столлар устида маҳалла бекалари томонидан пиширилган тансиқ таомлар. Бир неча фурсатдан сўнг бу ерга маҳалла фуқаролари, шу атрофда жойлашган корхона ва ташкилотларнинг вакиллари, мактаб ўқувчилари ташриф буюрдилар.

Чойхонанинг ёнгинасида жойлашган майдон бир пасда одамлар билан лиқ тўлади. Улар Шоҳидонтепа маҳалласидан урушга кетиб, жангларда мардларча халоқ бўлган 54 кишига хотира сифатида ёдгорликни зиёрат қилгани келишган.

Салобат билан қад кўтариб, шаҳидлар руҳини шод этиб турган ёдгорликни тиклашга маҳалла ҳудудида жойлашган офсет фабрикаси ва республика Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги жамоалари беғараз ёрдам кўрсатдилар. Хотира кунини уюштириш ва ташкил этишга маҳалла фуқаролар йиғини раиси Йўлдошхўжа Қодиров, фахрийлар қўмитаси раиси Турсунбой Ҳошимов, маҳалла оқсоқоли, республикада хизмат кўрсатган ирригатор Фахри Нажи-

мовлар катта ҳисса қўшдилар.

Фашизмга қарши урушда ҳалок бўлганларга ўрнатилган ёдгорликнинг очилишига бағишланган йиғилишни маҳалла фуқаролар йиғини раиси, уруш қатнашчиси Йўлдошхўжа Қодиров қисқача кириш сўзи билан очади. Сўнгра республика Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши раиси Бектош Раҳимов ўзбек халқининг ғалабани таъминлашга қўшган ҳиссаси ҳақида сўзлаб беради.

Ёдгорлик пойига гуллар қўйилади. Шундан сўнг ҳамма дастурхон атрофига ўтиради. Тахтапул масжидининг имом хатиби Яхёхон ҳожи шаҳидлар руҳига қуръон тиловат қилади. Маҳалла фахрийлари ўз хотираларини гапириб берадилар. Уларнинг кўпчилигига фронтда кўрсатган мардлиги, фронт ортида қилган фидокорона меҳнати учун Шайхонтоҳур тумани ҳокими Атҳам Миржалилов «1941-1945 йиллардаги урушда фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 50 йиллиги» юбилей медалини топширади.

Сўнгра санъаткорлар ҳозир бўлганларга ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқларини туҳфа этадилар. Байрам шодиёнаси кечгача давом этди.

Ана шундай, халқимиз озодлик учун жон фидо қилганларни асло унутмайди.

Каримжон РИХСИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДИҚҚАТ, ДИҚҚАТ!

Хусусий ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни, ўз фирмасининг ривожини, кам харж билан муқим ва мўмай даромадга эга бўлишни хоҳловчиларга

пшлаб чиқарувчи фирма

энг арзон нархларда, жаҳон андозаларидан қолишмайдиган қуйидаги ускуналарни тавсия этади:

- макарон маҳсулотлари чиқарадиган ва идишга жойлайдиган ускуна;
- ҳар қандай дондан ўсимлик мойи ишлаб чиқарадиган ускуна;
- гўшт ва балиқ маҳсулотлари дудлайдиган қурилма;
- ун, омухта ем чиқарадиган ва шоли оқлайдиган кичик тегирмонлар;
- ширин момиқ тайёрлайдиган қурилма;
- дала ҳовли учун мебеллар мажмуи;
- ишхоналар учун пишиқ стул ва суянчиқли курси;
- электргамбургерлар ва электр кабоб қуролар.

Ҳамма ускуналар мустаҳкам ва ишончли, ишлатиш учун махсус тайёргарлик талаб этилмайди.

Алоқа учун телефонлар: фирма "Илғор" 74-48-76
"ТЭК и К" 74-52-76.
Факс: 30-20-08.
Ички телефонлар: 25-43, 24-62.

«ЕВРООСИЁ» КОРПОРАЦИЯСИ АКЦИОНЕРЛАРИГА!

Очиқ типдаги «Евроосиё» Ўзбек-Россия акционерлик корпорацияси бошқаруви 1995 йил 1 июнда Тошкент шаҳар республика Киночилар уйи биносида акционерларнинг йиллик йиғилиши ўтказилишини маълум қилади. (Манзил: «Ўзбекистон» шоҳ кўчаси, Киночилар уйи, метронинг «Халқлар дўстлиги» бекати).

Йиғилиш соат 10 да бошланади, қатнашчилар соат 8.30 дан рўйхатга олинади.

Йиғилишнинг кун тартиби:

1. Бошқарувнинг корпорациянинг 1994 йилги фаолияти натижалари тўғрисидаги ҳисоботи, йиллик балансни тасдиқлаш.
2. Аудиторлик ташкилотининг корпорациянинг 1994 йилги фаолияти натижалари тўғрисидаги хулосаларини тасдиқлаш.
3. Хўжалик йили якуни бўйича соф фойдани жамғармалар ва дивидендларга тақсимлаш тартиби ва дивидентларни тўлаш шаклини тасдиқлаш.
4. Корпорация Низомига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш.
5. Кузатувчилар кенгаши аъзоларини сайлаш ва у ҳақдаги Низомни тасдиқлаш.
6. Тафтиш комиссияси аъзоларини сайлаш, у ҳақдаги Низомни тасдиқлаш. Аудиторлик ташкилотини тасдиқлаш.
7. Бошқа ҳар хил масалалар.

Акционерлар 1995 йил 30 майда қуйидаги манзилда олдиндан рўйхатга олинадилар: Тошкент шаҳри, Бобур кўчаси, 15-а, уй, «Евроосиё» корпорацияси биноси.

Йиғилиш қатнашчилари рўйхатдан ўтиш чоғида қуйидагиларни тақдим этишлари лозим:

— жамият акционери ҳисобланувчи юридик шахс бўлган раҳбар— шахсини ва мансаб вазифасини тасдиқловчи хужжат;

— акционернинг вакили — юридик шахс номидан ишонч қоғози ва вакилнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат.

Маълумот учун телефонлар: (3712) 55-88-95, 55-69-46

Корпорация бошқаруви.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН

БМТнинг Ўзбекистондаги катта маслаҳатчиси проф. А. Эргашевга отаси **Эргаш ҚАҲҲОРОВнинг** вафоти муносабати билан Хатирчи туман ҳокимлиги таъзия изҳор қилади.

«Ўзбектелеком» концерни маъмурияти ва жамоаси Тошкент шаҳар Собир Раҳимов телефон алоқа боғламаси бошлиғи М. Рустамовага турмуш ўртоғи **Суннатилла РУСТАМОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

НАРХИ 13 ФОИЗДАН 38 ФОИЗГАЧА АРЗОНЛАШАДИ

Kamalak - TV эфир-кабель телевиденияси

8 та энг яхши ТВ каналлари — доимо Сизнинг уйингизда

1.Pr. Sport - спорт. 2."Останкино" ТВ. 3.ТВ-6 Москва.
4.Россия ТВ. 5. [V]-мусиқали. 6.BBC - янгиликлар.
7.Star Plus - кўнгилочар. 8.Cine Plus - фильмлар.

Кичик дастур — 1, 2, 3, 4, 5.

Катта дастур — 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Ҳақ тўлаш — хоҳишига қараб, шунингдек VISA кредит карточкаси билан.

Бизнинг манзиллар: "Главпочтамт" ва "Янги телеминора".
Тел.: 35-22-32, 44-20-28, 44-29-90, факс: 34-01-11.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 8

ЎзТВ I

6.00 — 7.45 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
7.45 «Генерал Собир Раҳимов». Бадиий фильм.
9.20 М. Бафоев, З. Обидов. «Зафарнома». Оратория.
9.55 ТОШКЕНТ. МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИ. БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД.
10.45 «Қўшиқларим мадад бўлсин, сенга аскаржон». Киноконцерт.
11.05 Болалар учун. «Билиб қўйки сени Ватан кутади».
11.30 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Сарғайган мактублар». Премьера.
12.10 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси миллий эстрада симфоник оркестрининг концерти.
12.50 «Аёл бор-ки олам мунаввар».
13.15 — 13.35 «Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Ҳарбий марш садолари остида». Премьера.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Гулғунчалар».
18.35 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Уруш йилларини эслаб...». Премьера.
18.50 «Ўн етти ёшлилар жасорати».
19.10 «Ғалаба нашидаси». Кинокўрсатув.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Жангчи алломалар».
20.20 «Туташ тақдирлар».
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИДА БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД. РЕПОРТАЖ.
22.15 «ТУРКИСТОН» САРОЙИДА БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ.
00.15 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
00.30 — 00.55 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Таҳлил».
19.10 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.40 «Бу бўстон аро...». Самиғ Абдуллаев.
20.10 «Ҳамшаҳарлар».
21.10 — 23.20 «Оддий фашизм». Ҳужжатли фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

«ОМАД» таништиради:

18.40 «Совға».
19.10 «Даракчи».
19.35 Жаҳон географияси.
20.25 «Панорама».
20.55 Эълонлар.
21.00 Видео — «О».
22.40 Эълонлар.
22.45 «Курьер».
23.05 «...яна об-ҳаво ҳақида».
23.15 «Постфактум».
23.25 — 23.45 Жаҳон янгиликларц («Эй-Би-Си»).

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.00 «Туғишгандан афзал». Бадиий фильм.
18.30 «Енгилмаслар».
18.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
18.50 «Енгилмаслар».
18.55 1941 — 1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушида қозонилган Ғалабанинг 50 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш. Давлат Кремль саройидан олиб кўрсатилади.
20.00 «Время».
20.40 «Енгилмаслар».
20.45 «Биз». В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
21.25 — 21.45 «Шеърият альбоми».

СЕШАНБА, 9

АССАЛОМ ҒАЛАБА, АССАЛОМ ТИНЧЛИК!

ЎзТВ I

6.00 — 01.00 БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН УЗЛУКСИЗ ТЕЛЕКЎРСАТУВЛАР КУНИ.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Омад» тақвими.
18.40 «Кўнгил».
18.50 «Жозиба».
19.10 «Бир шингил ҳангома».
19.20 «Тасвирларда барҳаёт мардлик».
19.40 Янгиликлар.
19.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.30 — 22.10 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
18.40 «Ғалаба дастхатлари».
19.20 «Ўзбекистон — қадрдон уйимиз».
20.20 Фахрийлар учун қўшиқлар.
21.00 «Спорт ҳам бизга катта ёрдам берди».
21.30 «Бу кунни иложи борича тезлаштирдик».
22.30 — 22.40 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 — 7.50 «Телетонг».
17.15 «Белорус вокзали». Бадиий фильм.
18.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.00 «Урушдан кейин кеч соат олтида». Байрам ахборот кўрсатуви.
20.05 «Время».
21.00 — 23.30 Ғалабанинг 50 йиллигига бағишланган бутунжаҳон Озодлик концерти. Амстердамдан кўрсатилади.

ЧОРШАНБА, 10

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 «Ўзбектелефильм» студияси фильмларининг телефестивали. «Тақдир эшиги».
9.20 «Вобкентлик хонанда». Фильм-концерт.
9.50 «Кафолат».
10.20 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
10.50 Болалар учун. «Сирли най». Республика Қўғирчоқ театрининг спектакли.
11.50 М. Бафоев, А. Орипов. «Ҳажнома». Оратория.
12.35 — 14.30 «Умидлар йили». Видеоканал.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.40 «Ғанимат дамлар». Ғ. Ғулом таваллудига бағишланади.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ватанни севмоқ иймондандур...».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Олтин мерос». Солижон ҳофиз.
22.15 «Ўтган кунлар». Бадиий фильм.
23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Ўзим ҳақимда...».
19.00 «Дарсга қўнғироқ».
19.45 «Шоҳсупа сари».
20.15 Актёр Виктор Вержибицкий ижоди.
21.05 «Боболардан қолган бу наво». Фильм-концерт.
21.35 — 23.15 «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
18.40 «Мультикарусель».
18.55 «Тадбиркорлик мактаби».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

«ОМАД» таништиради:

20.15 — 23.15 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00 — 8.00 «Телетонг».
17.55 «Тиғиз пайт».
18.15 «Аляска Кид». Телесериал. 10-серия.
19.05 «Кинопанорама».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 — 22.10 «Саҳро каламушлари». Бадиий фильм (АҚШ, Буюк Британия, 1953 й.).

ПАЙШАНБА, 11

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 «Ҳаётий воқеа». Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Чотқол тизмалари бўйлаб».
10.15 «Кашф этилаётган имкониятлар».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
11.30 «Ёшлар билан юзма-юз».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00÷12.40 Халқ ижодиёти. «Айтишув».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Гулғунчалар».
18.30 «Мулкдор».
19.05 «Юзма-юз».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Адолат».
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Қашқадарё.
22.20 «Бешинчи рукн». «Ҳажнома». Ҳужжатли видеофильм.
23.15—23.40 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
18.55 «Ҳайвонот дунёсининг сирлари».
19.45 Янгиликлар.
19.50 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
20.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.35 Видеогид.
20.55 «Теле-ателье-шоу».
21.05 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.45—23.25 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан».
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.35 «Бозор иқтисодиёти сабоқлари».
21.05 «Дўстларимиз сайёраси».
21.45—22.45 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».
17.55 «Тиғиз пайт».
18.15 «Аляска Кид». Телесериал. 11-серия.
19.05 «Маҳбубалар». Э. Рязановнинг муаллифлик кўрсатуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.40 «Москва, Кремль».
21.05 — 22.25 Кино асри. «Йигирма бир кун». Бадиий фильм (Буюк Британия, 1940 й.).

ЖУМА, 12

ЎзТВ I

6.00—8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 «Тутилсин ва зарарсизлантирилсин». Бадиий фильм.
9.25 «Комилжон Отаниёзов куйлайди». Фильм-концерт.
10.00 «Тараққиёт».
10.30 Ўқув кўрсатуви. Табиёт.
11.00 «Ёшлар куйлаганда».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Умумий биология.
12.00 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
12.30 «Мерос». Ҳувайдо.
13.10—14.40 «Ёшлик» видеоканали.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Гулғунчалар».
18.30 «Ишбилармон».
18.50 «Ўзбекона лутф».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эл тинчлиги йўлида». ИИВ Академияси фаолиятига бағишланади.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Бевосита мулоқот.
22.15 «Европани лол этган хонанда». Ўзбекистон халқ артисти Муножот Йўлчиева.
23.00—23.25 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.25 «Хотира». В. Погосьянц. Кинокўрсатув.
20.10—22.25 «Медаллар машаққати». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
18.40 «Мультикарусель».
18.55 «Шалом!». Исроил Мустақиллиги кунига.
19.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

«ОМАД» таништиради:

20.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Салом, ёшлар!».
21.15 Эълонлар.
21.20—23.00 Видео — «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.00—8.00 «Телетонг».
17.50 «Бомонд».
18.10 «Аляска Кид». Телесериал. 12-серия.
19.00 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45—22.05 «Маърифат асри». Телесериал. 1-серия — «Инқилоб алангалари» (Франция, Куба, «Ялта-фильм», «Экран», 1993 й.).

ШАНБА, 13

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 Ш. Шоҳимардонова, Ҳ. Ғулом. «Муҳаббат навоси». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий драма театрининг спектакли.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
10.40 «Ижодкор портретига чизгилар». Кинокўрсатув.
11.15 «Мактуб — кўнгил ойнаси».
11.50 — 13.00 Болалар учун фильм. «Ғалати гаров».
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Бир сиқим тупроқ».
18.35 Спорт хабарномаси.
18.45 «Ёшлик оқшоми».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
20.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Санъатга бахшида умр». Халқ артисти Галия Измайлова.
22.20 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Темирйўлчи».
23.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
23.15 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.25 «Ҳайвонот дунёсининг сирлари».
10.15 Янгиликлар.
10.20 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
10.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.05 Видеогид.
11.25 «Теле-ателье-шоу».
11.35 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.15 «Кинонигоҳ».
13.55 — 18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Антенна».
19.40 «Акс-садо».
20.10 «Пульс». Хабарлар.
20.25 «Менинг кўчам».
20.40 «Эсдалик учун дастхат».
21.05 «Ҳар соҳадан бир шингил».
21.35 — 23.15 «Кинематограф».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Замандас».
10.50 «Маданиятимиз дурдоналари».
11.30 — 11.50 «Булоқлар кўз очганда».
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
18.40 «Мультикарусель».
18.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.20 «Безнен мирас».
20.00 «Глобус».
20.40 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.50 «Бу ажиб дунё».
21.10 — 21.20 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.10 Луи де Фюнес «Жандарм уйланади» кинокомедиясида (Франция, 1968 й.).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 «Шиндлер рўйхати» — Умумроссия телеканали телепремьераси. Режиссёр Стивен Спилберг билан суҳбат.
21.05 «Маърифат асри». Телесериал. 2-серия — «Халқлар қони».
22.25 — 23.05 «Оба-на».

ЯКШАНБА, 14

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 Болалар киносеанси.
9.30 «Шоҳруҳ клуби».
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан». Кўрсатув ва концерт.
11.00 «Цирк! Цирк! Цирк!»
11.45 «Менда фикр бор».
12.30 — 14.20 «Маънавият» видеоканали.
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.10 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Дўппи».
20.15 Теннис. «Буюк Ипак йўли» Халқаро турнири.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳафтанома».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Мозийга бир назар».
22.05 «Якшанба оқшомида».
22.55 — 23.25 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

10.00 «Омад» тақвими.
10.10 «Кўнгил».
10.20 «Жозиба».
10.40 «Бир шингил ҳангома».
10.50 «Тасвирларда барҳаёт мардлик».
11.10 Янгиликлар.
11.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.00 — 13.40 «Кинонигоҳ».
17.00 «Совға».
17.30 «4/8». Мусиқий дастур.
17.50 Жаҳон географияси.
18.40 Эълонлар.
18.45 Видео — «О».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Курьер».
20.50 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.00 «Постфактум».
21.10 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
21.30 «Панорама».
22.00 «Компьютер-Осиё».
22.30 Эълонлар.
22.35 «Даракчи».
22.45 Эълонлар.
22.50 — 00.30 Видео — «О».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 «Аэробика».
9.15 «Жонли сайёра».
9.35 Мультфильм.
10.15 «Коллекция».
10.35 «Менинг кўчам».
10.50 «Акмалнинг янги саргузаштлари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус тилида).
12.05 «Дарҳақиқат».
12.25 «Хонадонингизга тинчликосойишталик».
13.25 — 13.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
18.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.05 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.05 «Кўнгил кўприклари».
20.40 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.50 «Бу ажиб дунё».
21.10 «Ёшлик» студияси. «Ғазалхон ёшлигим».
21.50 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
22.00 — 23.30 Бокс. Жаҳон чемпионати. Ярим финал. Германиядан кўрсатилади.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.45 Режиссёр С. Спилберг фильми. «Шиндлер рўйхати» (АҚШ).
21.00 «Якшанба».
21.45 — 23.10 «Маърифат асри». Телесериал. 3-серия — «Собордаги портлаш».

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР: Парламент 33-57-34; Хатлар 33-07-48; Қишлоқ хўжалиги 36-07-94; Иқтисодиёт 36-36-65; Маънавият 36-35-60; Ахборот 36-29-89; Тунги муҳарририят 33-10-28.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов. Навбатчи — Р. Жумаев.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0208 51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топширилди — 23.20.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00 1 2 3 4 5 6